

آموزش هفت

پایه یازدهم
دوره‌ی دوم متوسطه‌ی حرفه‌ای

**وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور**

نام کتاب: آموزش هنر پایه یازدهم دوره‌ی دوم متوسطه حرفه‌ای- کد ۵۱۱۰۸۱
پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توانبخشی
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: فرزانه کوچک خانی، زهرا معینی، فریده رئیسی ماکیانی، پدرام حکیم زاده (اعضای گروه تألیف) - بهروز راستانی (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
شناسه افزوده آماده‌سازی: احمد رضا امینی (مدیریت امور چاپ و تولید) - فرشته نجفی (مدیر هنری و طراح گرافیک) - حمید ثابت کلاچاهی (امور فنی رایانه‌ای) - شیوا پور محمد (حروف چینی) -
زهرا محمد نظامی (امور فنی) - فاطمه پزشکی (تصحیح) - مهسا قبایی (طراح جلد) -
اعظم لاریجانی (عکاس) - هدا حدادی، شعله محلوجی، فاطمه رادبور و فرشته نجفی (تصویرگران) - حسین وهابی (صفحه‌آرا)
نشانی سازمان: تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶، تلفن: ۰۴۵۵۷۰۶۹۷۰، کد پستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷جاده مخصوص کرج- خیابان ۶۱
(دارو پخش) تلفن: ۰۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰
صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار: ۱۳۹۸

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی
کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و
ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری،
نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع
است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

بسم الله الرحمن الرحيم

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظاممند و طرح ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بیانش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متربيان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراغیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

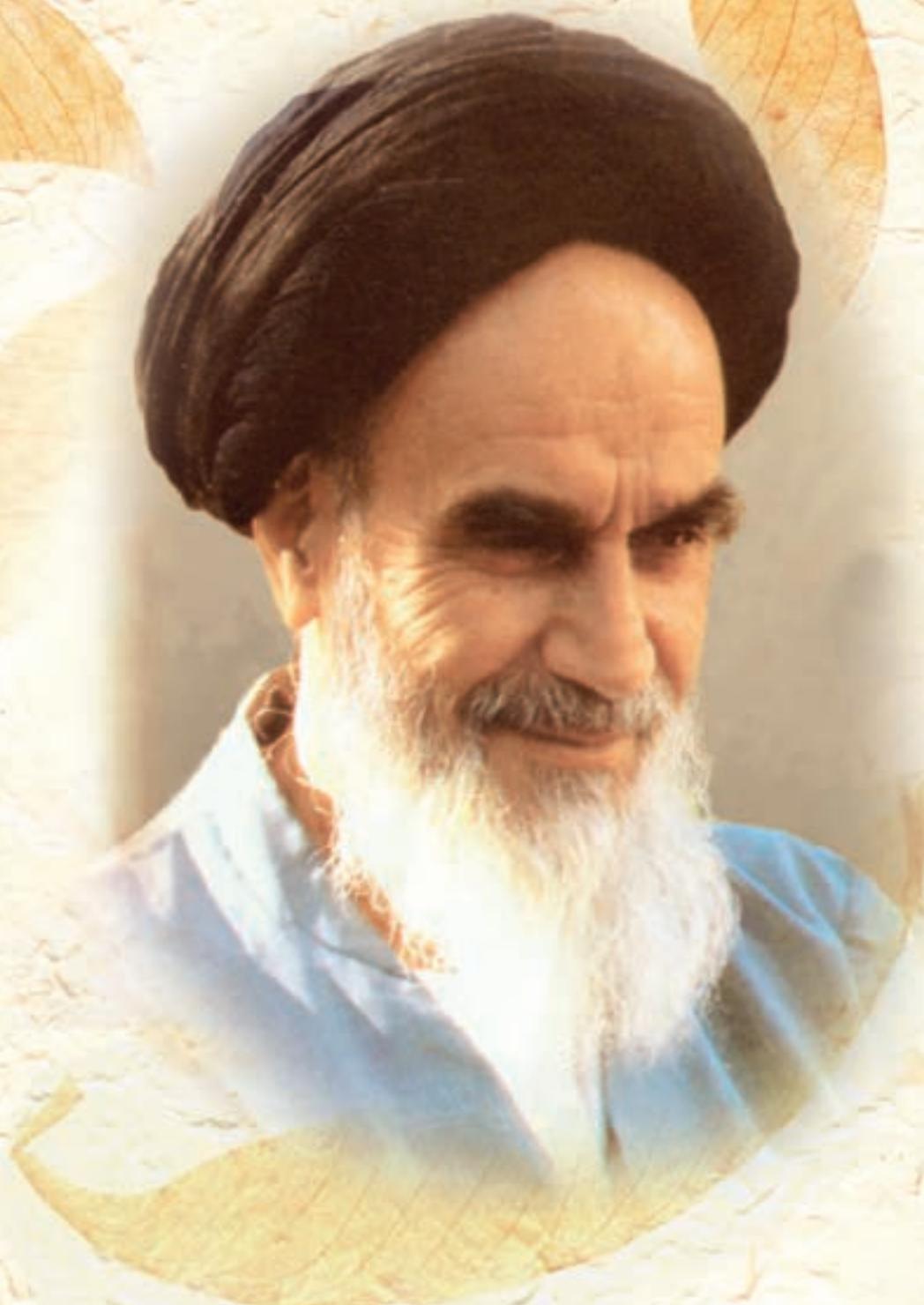
این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایید.

دکتر مجید قدموی

معاون وزیر و رئیس سازمان

آموزش و پرورش استثنایی کشور

خدا زیباست و زیبایی را دوست دارد.

سخنی با همکاران گرامی؛

هنر پدیده‌ای جهانی است که در همه‌ی ابعاد زندگی وجود داشته است و همه‌ی انسان‌ها در حیات آن شرکت داشته‌اند. هنر هر جامعه‌ای نشانگر تمدن آن جامعه است.

در جهان امروز به ویژه در قرن حاضر، درس هنر در میان عناوین موضوعات درسی دانش آموزان جایگاه ویژه‌ای یافته است.

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور، که مهم‌ترین هدف آن برنامه ریزی برای تعلیم و تربیت دانش‌آموزان استثنایی است، با توجه به آگاهی از اهمیت و جایگاه درس هنر برای بالا بردن سطح شناخت و تقویت خلاقیت و بروز توانایی‌های «دانش‌آموزان با نیازهای ویژه» بر آن شده است تا کتاب آموزش هنر را که توسط کارشناسان و متخصصان تهیه گردیده، در اختیار آنان قرار دهد. برای آموزش مناسب کتاب حاضر، توجه شما را به ویژگی‌های ساختاری آن جلب می‌کنیم:

ساختار کتاب

۱ - تعداد دروس براساس سر فصل‌های اساسی درس هنر تنظیم شده است. این سر فصل‌ها عبارت‌اند از: نقاشی، طراحی - مبانی، کاردستی (کلاژ، کاغذ و تا، کاغذ و برش، حجم سازی)، چاپ، نمایش.

۲ - رویکرد اصلی کتاب که توسعه‌ی مهارت‌های حسی - حرکتی است، با انجام تمرین‌های «آموزش گام به گام»، در هر مبحث درسی مورد توجه قرار گرفته است. این موضوع از یک سو به تربیت هنری و بالارفتن ذوق و خلاقیت هنری دانش‌آموزان می‌انجامد و از سوی دیگر زمینه را برای ایجاد توانایی‌های گوناگون حرفه‌ای فراهم می‌کند.

۳ - آموزش مفاهیم هنری با توجه به زمینه‌ی روان‌شناختی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه تدوین شده و سعی گردیده است عناوین و متن دروس، ساده و در حد توان و دانش آنان باشد و از به کارگیری عبارات ثقيل و دور از ذهن خودداری شده است.

۴ - معلم می‌تواند با توجه به تقاضات شرایط اجتماعی، فرهنگی و جغرافیایی دانش‌آموزان، تمرین‌های مناسبی را برای آن درس، مشابه با تمرین‌های ارائه شده، طراحی و اجرا کند.

روش‌های تدریس

طراحی آموزشی برای درس هنر باید به گونه‌ای باشد که در کلاس فضایی آرام، آزاد و با نشاط بیافریند تا بستر مناسبی برای بروز استعدادها، خلاقیت‌ها و همچنین ارضای نیازهای دانش‌آموزان

به زیبایشناسی و آفرینش هنری را فراهم آورد.

در فرآیند فعالیت‌های یاددهی- یادگیری می‌توان از همه‌ی روش‌های تدریس که اساس آن‌ها فعالیت و مشارکت دانش‌آموز است، استفاده کرد و علاوه بر مشارکت دانش‌آموز در فرآیند تجربه‌های یادگیری، زمینه‌ی بروز خلاقیت او را نیز فراهم نمود. تلفیق رشته‌های هنری نیز در هرجا که میسر است، باید انجام شود.

نکات قابل توجه در فرآیند یاددهی - یادگیری

- بیش‌تر وسایلی که در متن درس‌ها پیش‌بینی شده، در دسترس (و یا دور ریختنی) است و به راحتی تهیه می‌شود.

- بهتر است در پایان هر جلسه، فهرست وسایل مورد نیاز جلسه‌ی بعد را به اطلاع دانش‌آموزان برسانید.

- برای ایجاد اعتماد به نفس، دانش‌آموزان را عادت دهید به طور مستقل کارکند. البته در مواردی که لازم می‌دانید، برای گسترش روحیه‌ی همکاری، انجام برخی فعالیت‌ها به صورت گروهی توصیه می‌شود.

- در ابتدای شروع هر فعالیت، اقدامات لازم جهت مشاهده‌ی محیط اطراف یا نمونه کارهای عملی را فراهم کنید.

- دانش‌آموزان را تشویق کنید بعضی از فعالیت‌ها را به صورت گروهی در کلاس اجرا کنند.

- لازم است بر فعالیت‌های دانش‌آموزان دقت و نظارت کامل داشته باشد و آن‌ها را راهنمایی کنید تا از وسایل و ابزار خود به خوبی نگهداری کنند.

- در انتهای هر چند درس می‌توانید نمایشگاهی از آثار دانش‌آموزان تشکیل دهید.

- دانش‌آموزان را تشویق کنید که تا در حد خود از قدرت تخیل و تفکرشنan استفاده کند و در هنگام کار، به آن‌ها آزادی عمل پدیده‌ی تا مطابق با سلیقه و نظر خود فعالیت کنند. هم‌چنین از تحمیل نظرات خود پرهیز کنید تا آنان از ساخت نمونه‌های کلیشه‌ای پرهیزنند.

- دانش‌آموزان علاقه‌مند به انجام فعالیتی ویژه می‌توانند با نظارت والدین خود، آن را با طرح جدیدی در ساعات اوقات فراغت تکرار کنند.

ارزش‌یابی

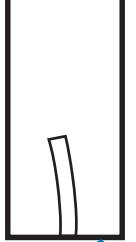
کتاب حاضر شامل بیست و شش درس می‌باشد و همکاران گرامی می‌توانند بر اساس عالیق و توانمندی دانش‌آموزان، بیست عنوان درس را آموزش داده و در ارزش‌یابی مورد لحاظ قراردهند. طی فرایند ارزش‌یابی، فعالیت‌های فردی و گروهی دانش‌آموز و نتیجه‌ی این فعالیت‌ها که محصول هنری اوست، با مشارکت آموزگار، خود دانش‌آموز و هم کلاس‌های او مورد سنجش و قضاآت قرار می‌گیرد.

فهرست

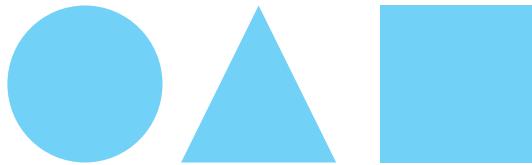
۱	طراحی، مبانی (۱)/ ترکیب بندی سطح های ساده(مربع - مثلث - دایره)	۱۰
۲	کاردستی (۱)/ ساخت پاکت با قفل گل شبدر	۱۲
۳	چاپ (۱)/ چاپ برگ با مسوک	۱۴
۴	طراحی، مبانی (۲)/ ترکیب دو سطح (مربع - دایره)	۱۸
۵	نمایش (۱)/ اجرای بدون کلام (۱)	۲۲
۶	کاردستی (۲)/ ساخت تابلوی موزائیک	۲۴
۷	طراحی، مبانی (۳)/ ترکیب دو سطح (مربع - مثلث)	۲۶
۸	چاپ (۲)/ چاپ با اسکاچ ظرفشویی	۳۰
۹	کاردستی (۳)/ ساخت تابلوی چهارفصل با روش موزائیک (الف)	۳۴
۱۰	نمایش (۲)/ اجرای بدون کلام (۲)	۳۸
۱۱	طراحی، مبانی (۴)/ ترکیب دو سطح (مثلث - دایره)	۴۰
۱۲	کاردستی (۴)/ ساخت تابلوی چهارفصل با روش موزائیک (ب)	۴۴
۱۳	چاپ (۳)/ چاپ روی پارچه (الف) - ابر و باد	۴۸

طرahi، مبانی (۵) / ترکیب سه سطح (مربع - مثلث - دایره) ۵۰		۱۴
کاردستی (۵) / تزئین گلدان با خمیر چسب چوب - (الف) ۵۴		۱۵
چاپ (۴) / چاپ روی پارچه (ب) - رومیزی آشپزخانه ۵۶		۱۶
نقاشی (۱) / نقاشی با سه سطح (مربع - مثلث - دایره) ۶۰		۱۷
چاپ (۵) / روش خراش دادن (الف) - ساخت تابلو ۶۲		۱۸
نمایش (۳) / اجرای بدون کلام (۳) ۶۴		۱۹
نقاشی (۲) / آشنایی با نقوش سنتی ایرانی - اسلامی ۶۶		۲۰
کاردستی (۶) / تزئین گلدان با خمیر چسب چوب - (ب) ۶۸		۲۱
نمایش (۴) / اجرای بدون کلام (۴) ۷۰		۲۲
کاردستی (۷) / ساخت جامدادی ۷۲		۲۳
چاپ (۶) / روش خراش دادن (ب) - ساخت تابلو ۷۴		۲۴
کاردستی (۸) / حجم‌سازی با روش فتیله‌ای - ساخت گلدان ۷۶		۲۵
نقاشی (۳) / نقاشی با تکنیک آزاد ۸۰		۲۶

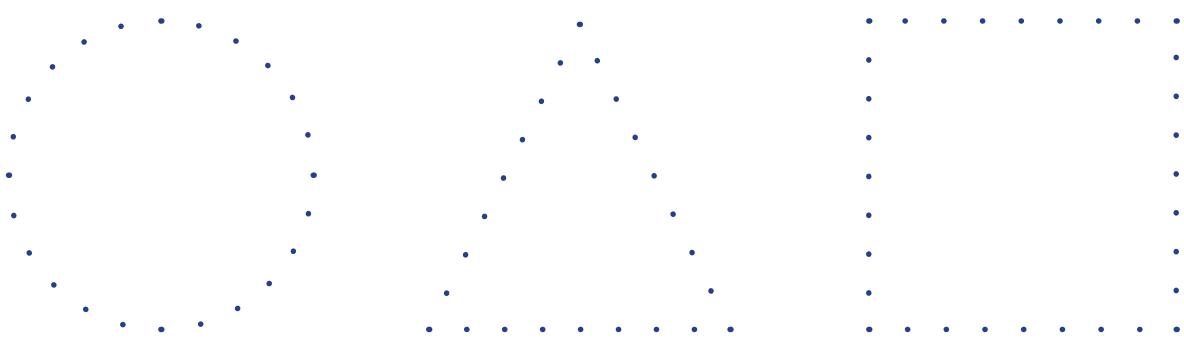
آشنایی با سطح های ساده (مربع - مثلث - دایره)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مقوای سیاه
- خط کش
- چسب مایع
- قیچی
- مداد نرم
- پاک کن
- کاغذ سفید A_4

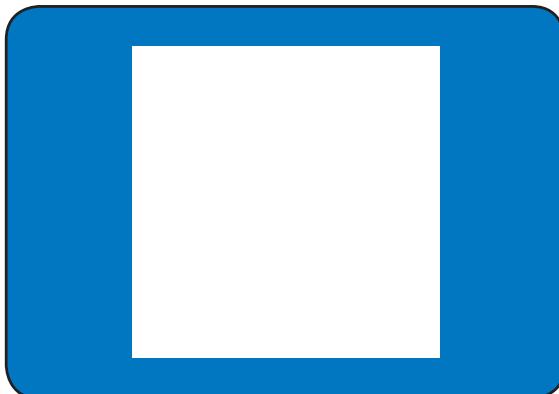
نقشه های زیر را با مداد نرم به هم وصل کنید.

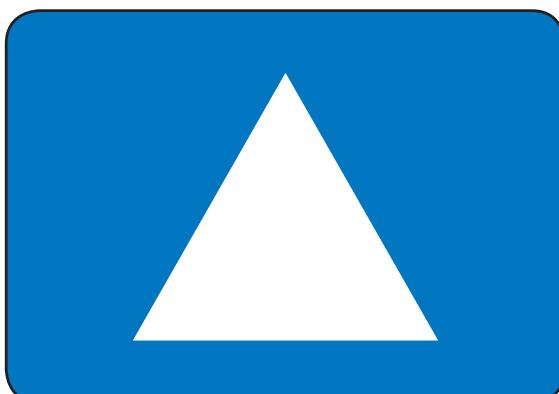
به شکل های بالا «سطح» می گوییم.
«از ترکیب یا تغییر شکل های مربع، مثلث و دایره، شکل های هندسی دیگری ایجاد می شود»

گام به گام انجام دهید :

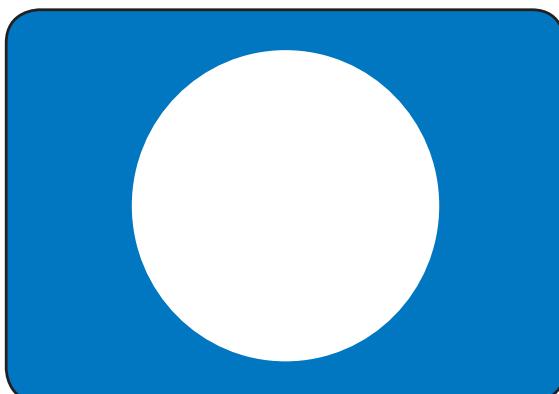
۱- سه برگ کاغذ A_4 بردارید و در هر یک از آن ها کادری با ابعاد 15×15 سانتی متر رسم کنید.

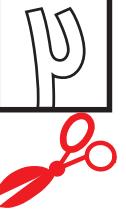
۲- در کاغذ اول، یک مربع مقوایی، متناسب با اندازه هی کادر، ببرید و بچسبانید.

۳- در کاغذ دوم، یک مثلث مقوایی، متناسب با اندازه هی کادر، ببرید و بچسبانید.

۴- در کاغذ سوم، یک دایره هی مقوایی، متناسب با اندازه هی کادر، ببرید و بچسبانید.

ساخت پاکت با قفل گل شبدر

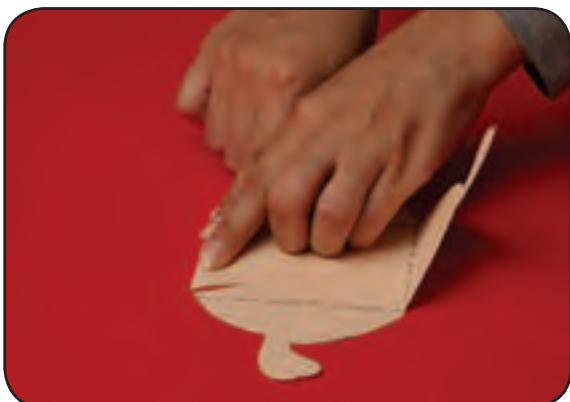
وسایل و مواد مورد نیاز :

- کاغذ رنگی
- کاغذ کاربن
- مداد
- قیچی
- طرح مورد نظر

گام به گام انجام دهید :

۱- طرح مورد نظر را با کاغذ کاربن بر روی کاغذ رنگی خود منتقل کنید.

۲- با قیچی، خطوط طرح را به دقّت
برید.
۳- از روی خطوط نقطه‌چین، کاغذ خود را
به طرف داخل تا بزنید.

۵- سپس شماره‌ی ۳ زیر شماره‌ی ۲
قرارمی‌گیرد

۴- دقّت کنید، ترتیب داخل هم قراردادن گل
برگ‌ها از روی شماره، چنین است:
ابندا شماره‌های ۱ و ۲ داخل هم قرار
می‌گیرند.

۷- با داخل هم قراردادن لبه‌های پاکت
به دست آمده، گل شبدر زیبایی به وجود
می‌آید که قفل پاکت شما هم هست.

۶- و شماره‌ی ۴ زیر شماره‌ی ۳.

چاپ برگ با مسوک (رنگ افشاری)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مقوا در اندازه دلخواه (حداقل سایز A_4)
- رنگ‌های گواش (۳ رنگ)
- برگ‌های طبیعی در شکل و اندازه‌ی متفاوت
- مسوک
- روزنامه

گام به گام انجام دهید :

۱- سطح میز را با روزنامه پوشانید.

۲- مقوا خود را روی میز قرار دهید.

۳- برگ‌ها را با ترکیبی که دوست دارید،
بر روی مقوا بچینید.

۴- سه یا چهار رنگ گواش را به دلخواه بردارید و هریک را جداگانه با کمی آب رقیق کنید.

۵- مسوак را به اولین رنگ انتخابی خود آغشته کنید و آن را با فاصله‌ی ۱۵ تا ۲۰ سانتی متر، نگه دارید. سپس با یک تکه مقوای ضخیم و یا خطکش روی مسوак بکشید (از کاغذ به طرف خودتان)؛ به این ترتیب ذرات رنگ به صورت ریز و درشت بر سطح مقوا پاشیده می‌شود.

۶- پس از اولین رنگ افشاری، رنگ بعدی خود را انتخاب کنید.

۷- مسوак را با آب بشویید تا تمیز شود. سپس با دومین رنگ انتخابی خود بخش دیگر از تابلو را رنگ افشاری کنید.

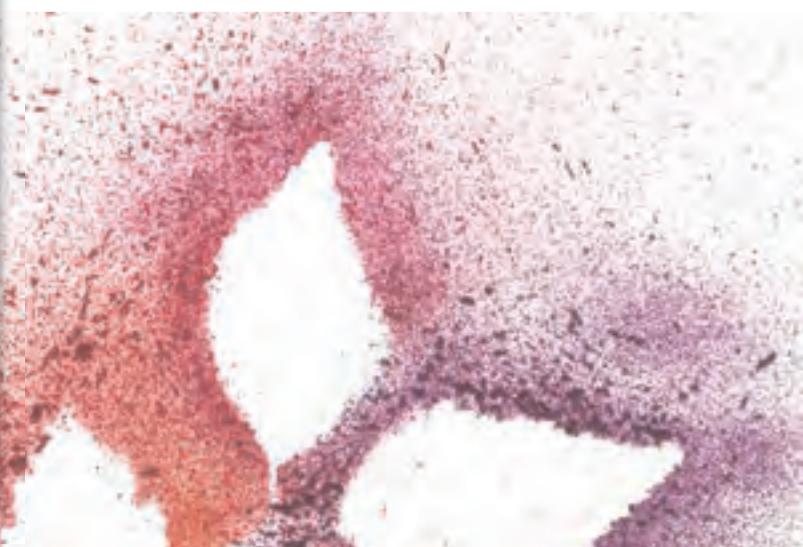
۸- باقی مانده‌ی فضای مقوا را نیز با رنگ سوم رنگ افشاری کنید.

۱۰- خواهید دید که شکل برگ‌ها به زیبایی بر روی مقوّا نقش بسته است.

۹- بسیار با دقّت و آهسته، برگ‌ها را از روی مقوّا بردارید.

LW

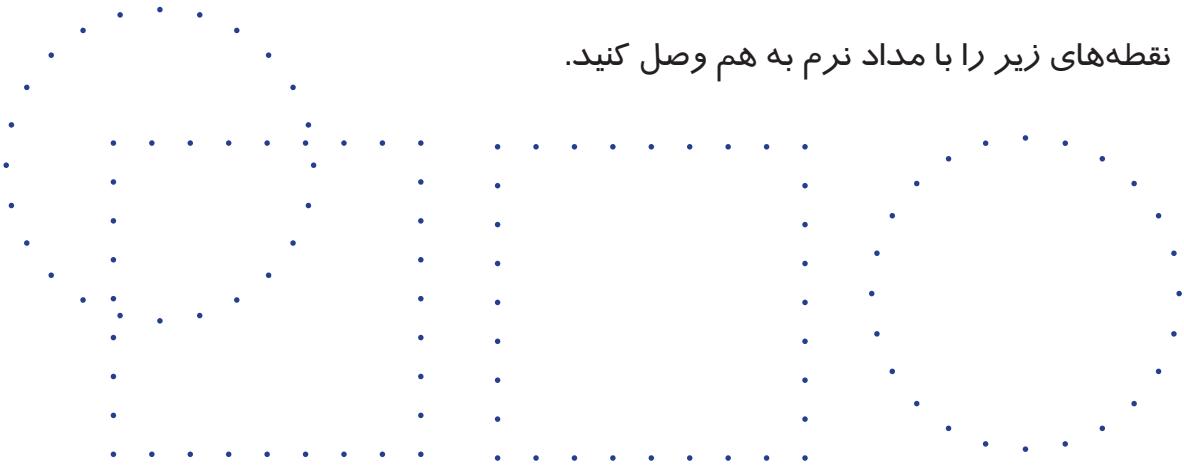

ترکیب دوسرطح (مربع - دایره)

وسایل و مواد مورد نیاز:

- مدادهای رنگی با رنگ‌های گواش
- قلم موی نرم
- خط‌کش
- مداد نرم
- کاغذ سفید A4
- پاک‌کن

نقشه‌های زیر را با مداد نرم به هم وصل کنید.

این کرم زیبا از ترکیب دو شکل مربع و دایره به وجود آمده است. آیا شما می‌توانید نمونه‌های دیگری بکشید؟

گام به گام انجام دهید:

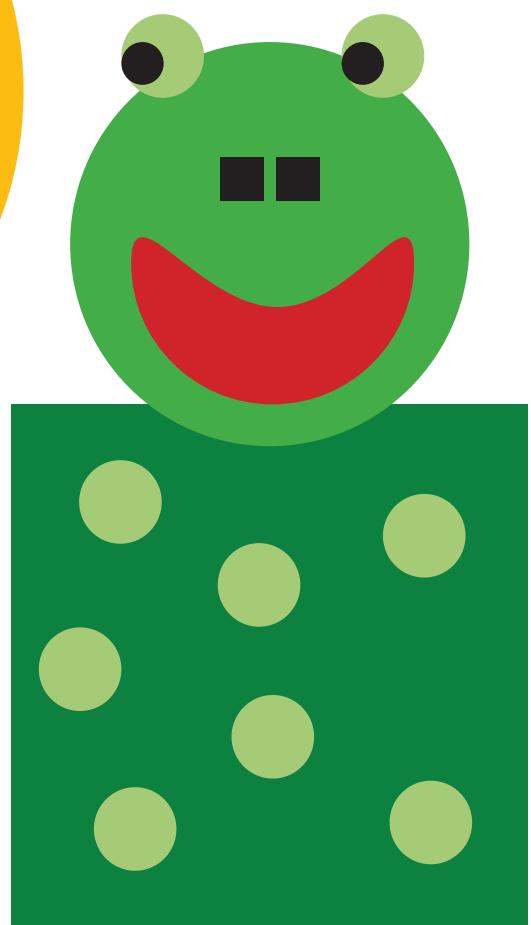
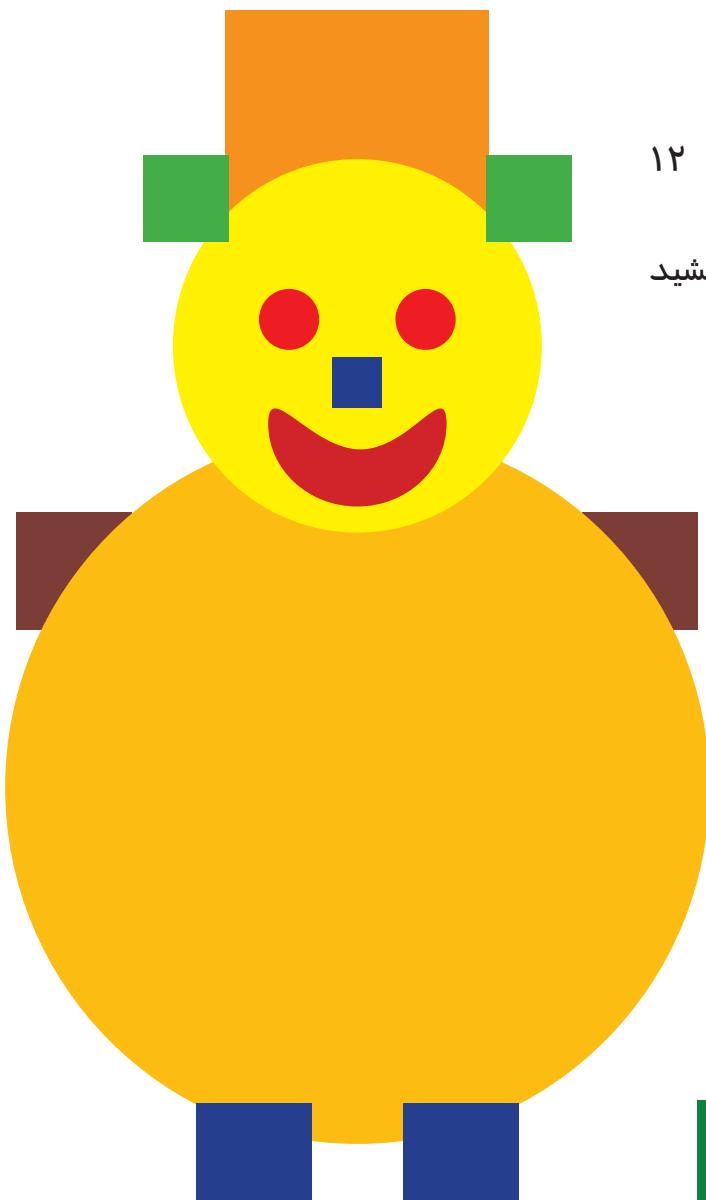
۱- حالا دو کاغذ A_4 بردارید.

۲- در آن ها قادری با ابعاد 17×12

سانتی متر رسم کنید.

۳- با مربع و دایره، شکل های ساده بکشید

و رنگ کنید.

به نمونه‌های زیر توجه کنید.

اجرای بدون کلام (۱)

قصه‌ی کوتاه نمایشی زیر را بخوانید. سپس آن را بدون کلام اجرا کنید.

با باز کردن چشم‌هایتان از خواب بیدار می‌شوید
به بدن خود کش و قوس می‌دهید
از رختخواب بلند می‌شوید
با چند حرکت، نرم‌ش کوتاهی انجام می‌دهید

گام به گام انجام دهید :

- ۱- به دو گروه تقسیم شوید.
- ۲- هردو نفر رو به روی هم بایستید.
- ۳- نفر اول حرکات را انجام دهد و نفر دوم با فاصله‌ی زمانی کوتاه، مثل یک آینه، حرکات او را تکرار کند.
- ۴- این حرکت و حرکت‌های بعدی را چندین بار تمرین کنید.
- ۵- نفر اول و دوم حرکات را هم‌زمان انجام دهند.
- ۶- نفر اول حرکات را با سرعت خیلی تند انجام دهد و نفر دوم حرکات او را بسیار کند تکرار کند.
- ۷- نفر اول حرکات را با سرعت کند انجام دهد و نفر دوم حرکات او را با سرعت تند تکرار کند.

به حرکات تکراری بالا «آینه بازی» هم می‌گویند.

ساخت تابلوی موزائیک

وسایل و مواد مورد نیاز :

- شیشه‌های شکسته و خردشده در رنگ‌های مختلف*
- فیبر یا تخته‌ی ۳ لایی در اندازه‌ی A یا بزرگ‌تر
- چسب مایع
- مداد سیاه
- کاغذ کاربن
- طرح ماهی و جلبک

گام به گام انجام دهید :

- ۱- طرح مورد نظر را با کاغذ کاربن به روی فیبر منتقل کنید.

- ۲- با شیشه خرده‌های آبی و بی‌رنگ، زمینه‌ی تابلوی خود را پوشانید. به این ترتیب که هر قطعه شیشه را به چسب آغشته کنید و از یک گوشه‌ی تابلو شروع به چسباندن کنید و این کار را تا زمانی که تمام فضای زمینه پوشیده شود، ادامه دهید.

* برای تهیّهٔ خرده شیشه‌های رنگی می‌توانید از ظروفی مانند بشقاب، لیوان، گلدان و... استفاده کنید که در منزل لب پر و یا ناقص شده‌اند با حضور مریّ، ظرف را لای یک پارچه‌ی ضخیم بگذارید و با چکش، آن را به قطعات کوچک و ریز تبدیل کنید. توصیه می‌شود از شیشه‌هایی که پس از شکستن حالت کریستالی پیدا می‌کند و نوک تیز نمی‌شود استفاده گردد.

۳- از شیشه خرده‌های سبز روشن و یا تیره استفاده کنید و تمام قسمت‌های مربوط به جلبک‌ها را پوشانید.

۴- برای چشم ماهی می‌توانید از شیشه خرده‌های تیره رنگ و یا حتی مُهره‌های سیاه رنگ استفاده کنید.

۴- از شیشه خرده‌های قرمز، نارنجی و یا زرد نیز برای پوشاندن سطح بدن ماهی‌ها استفاده کنید.

۶- پس از اتمام کار، به قدر کافی فرست دهید تا تابلوی شما خشک شود.

۷- در پایان، اگر برخی از قطعات شیشه به خوبی نچسبیده می‌توانید مجدداً چسب بزنید و آن را محکم کنید.

ترکیب دو سطح (مربع - مثلث)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مدادهای رنگی یا رنگهای گواش
- قلم موی نرم
- خطکش
- مدادنرم
- کاغذ سفید A₄
- پاک کن

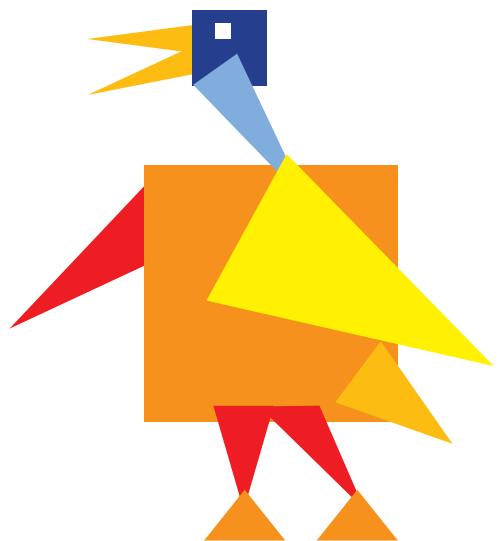
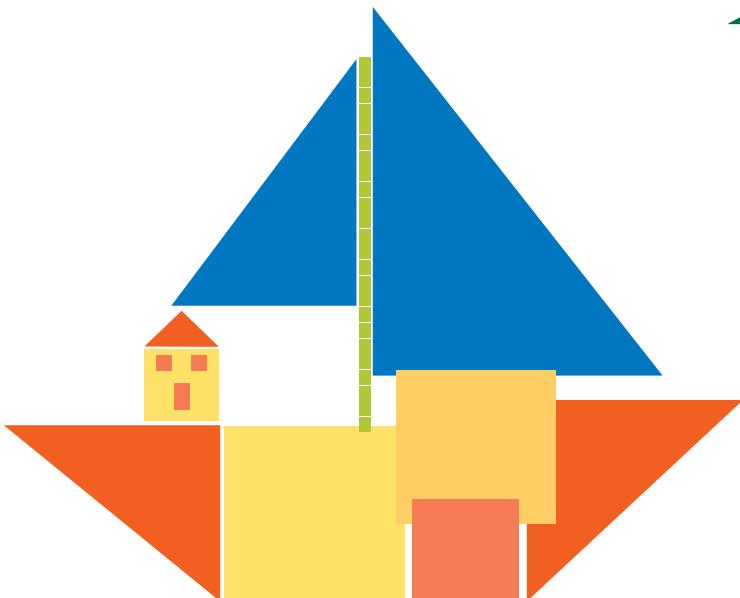
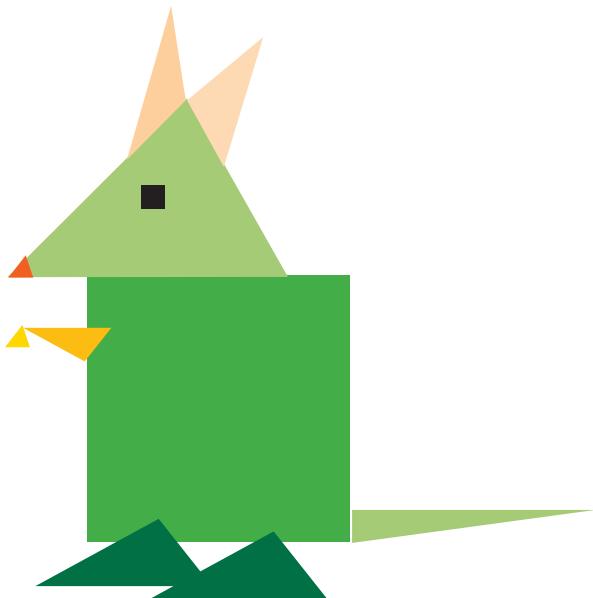
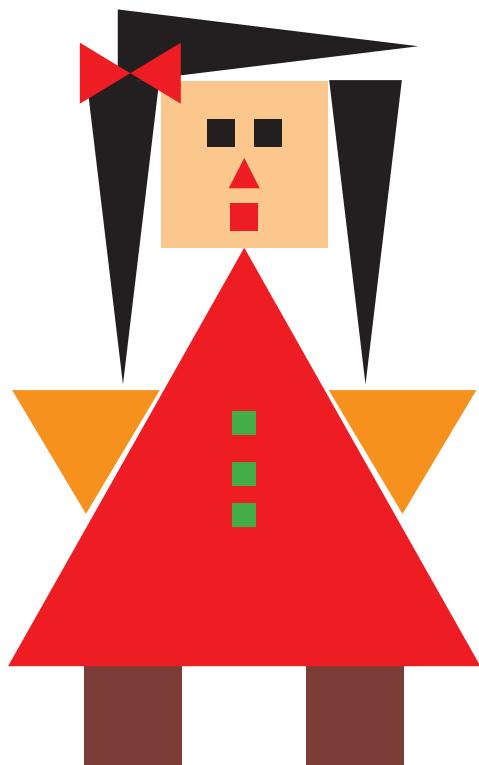
نقشه های زیر را با مداد نرم به هم وصل کنید.

- این خانه از ترکیب دو سطح مربع و مثلث ساخته شده است. آیا شما می توانید نمونه های دیگری بکشید؟

گام به گام انجام دهید:

- ۱- حالا دو کاغذ A_4 بردارید.
- ۲- در آن ها قادری با ابعاد 17×12 سانتی متر رسم کنید.
- ۳- با مربع و مثلث، شکل های ساده بکشید و رنگ کنید.

به نمونه‌های زیر توجه کنید.

VIDA BUILDING

چاپ با اسکاچ ظرفشویی

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مقوا در اندازه‌ی دلخواه (حداقل به اندازه‌ی A₄)
- رنگ‌های گواش
- رنگ‌های گواش طلایی و نقره‌ای
- قلم موی آب رنگ
- پالت تخم مرغی
- مسوک
- اسکاچ ظرفشویی
- قیچی
- چسب
- چند قطعه یونولیت

گام به گام انجام دهید :

- ۱- سطح میز را با روزنامه پوشانید.
- ۲- مقوای خود را روی میز قرار دهید.

- ۴- با مداد روی لبه‌ی یک روزنامه، مطابق تصویر، شکل موج بکشید و سپس آن را با فیچی ببرید.
- ۵- $\frac{1}{3}$ باقی مانده پایین را با روشی که توضیح می‌دهیم، رنگ افشاری کنید.

روش رنگ افشاری

مسواک را به رنگ آبی پُر رنگ آغشته کنید و آن را با فاصله‌ی ۱۵ سانتی‌متر، بالای کاغذنگه دارید. سپس با وسیله‌ای مانند خطکش بر روی آن بکشید (از سمت کاغذ به طرف خودمان)؛ به این ترتیب ذرات رنگ به صورت نقاطی ریز و درشت بر روی کاغذ پاشیده‌می‌شود.

- ۶- حالا روزنامه را بالاتر ببرید و تنها $\frac{1}{3}$ بالایی را پیوشاورد. قسمت بعدی مقوا را نیز با رنگ‌آبی روشن رنگ افشاری کنید.

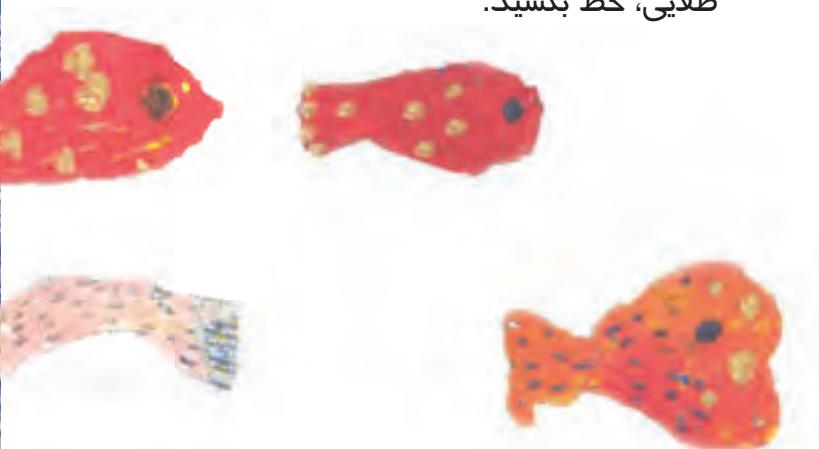
۸- اسکاچ ظرفشویی را در چند اندازه به شکل ماهی برش دهید و بر روی یونولیت بچسبانید.

۷- آخرین قسمت مقوّا را نیز می‌توانید با رنگ زرد‌گواش، رنگ افشاری کنید.

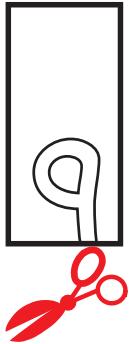

۱۰- برای زیبایتر شدن کار خود ، می‌توانید حاشیه‌ی آن و فاصله‌ی میان قسمت‌های رنگ افشاری شده را با قلم مو و گواش طلايی، خط بکشيد.

۹- برش‌های اسکاچ را به رنگ‌های تند و متضاد، چون قرمز و نارنجی، آغشته کنید و بر روی زمینه‌ی تابلوی خود چاپ بزنید.

تَهْيِهِي کاغذهای رنگی چهار فصل

وسایل و مواد مورد نیاز :

- رنگ‌های گواش
- برگ مقوای گلاسه به اندازه‌ی A₄
- روزنامه

گام به گام انجام دهید :

۱- ابتدا به کمک مریبی خود رنگ‌های مخصوص هر فصل را نام ببرید.

رنگ‌های بهار

رنگ‌های تابستان

رنگ‌های پاییز

رنگ‌های زمستان

شما می‌توانید با رنگ‌های هر فصل یک تابلوی زیبا بسازید.

۳- رنگ‌های قالب فصل بهار را از جعبه‌ی گواش خود انتخاب کنید.

۲- روی میز را با روزنامه پوشانید و یکی از مقوّاهای رسم را روی آن قرار دهید.

۵- دقّت کنید رنگ‌های ریخته شده حدود ۳ سانتی متر از کناره‌های کاغذ فاصله داشته باشد.

۴- با قاشق چایخوری، یکی‌بکی، از رنگ‌های گواش بردارید و با فاصله، روی مقوّا ببریزید.

۶- بلافاصله یک برگ مقوای رسم دیگر را روی رنگ‌ها قراردهید و با دست ، دو مقوای زیرو رو را کمی حرکت دهید؛ به طوری که رنگ‌های بین آنها در هم برود و شکل بگیرد.

۷- دو برگ مقوای را به سرعت از هم جدا کنید و در محلی مناسب قراردهید تا خشک شوند.
تذکر : توجه کنید که مراحل ۴ تا ۷ را باید با سرعت انجام دهید؛ در غیر این صورت ، دو مقوای زیرو رو به هم می‌چسبند و جدا کردن آنها از هم مشکل می‌شود.

اجرای بدون کلام (۲)

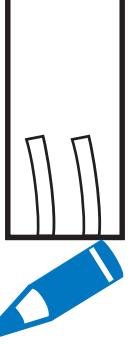
گام به گام انجام دهید :

- ۱- گروه های ۳ تا ۵ نفره تشکیل دهید.
- ۲- از هر گروه یک نفر، بخشی از اتفاقات عادی زندگی را به مدت کوتاه نمایش دهد.

مثال : بیرون آمدن از خانه و پیاده رفتن تا مدرسه.

- ۳- یکی دیگر از اعضای هر گروه، باید اجرای نفر اول را کاملاً تکرار کند.
- ۴- بقیه افراد گروه باید تفاوت های بازی این دو نفر را پیدا کنند.
- ۵- اجرای بالا باید آن قدر تکرار شود تا تفاوت های بازی آن دو نفر به حداقل برسد.
- ۶- مراحل ۳ تا ۵ را بقیه افراد هر گروه به صورت دو تایی تکرار کنند.

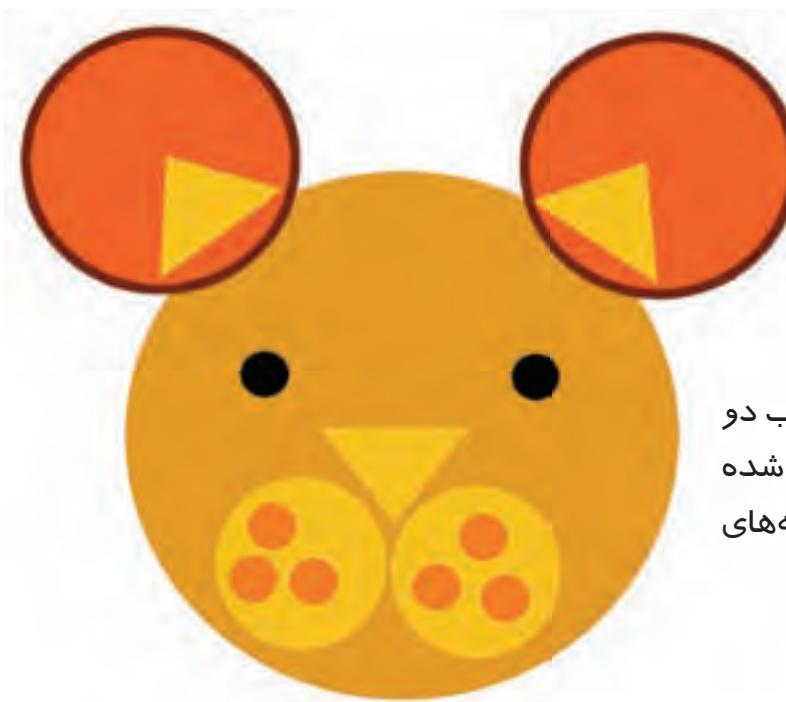
ترکیب دو سطح (مثلث و دایره)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مدادهای رنگی یا رنگ‌های گواش
- قلم موی نرم
- خط‌کش
- پاک‌کن
- مدادنرم
- کاغذ سفید A_4

نقشه‌های زیر را با مداد نرم به هم وصل کنید.

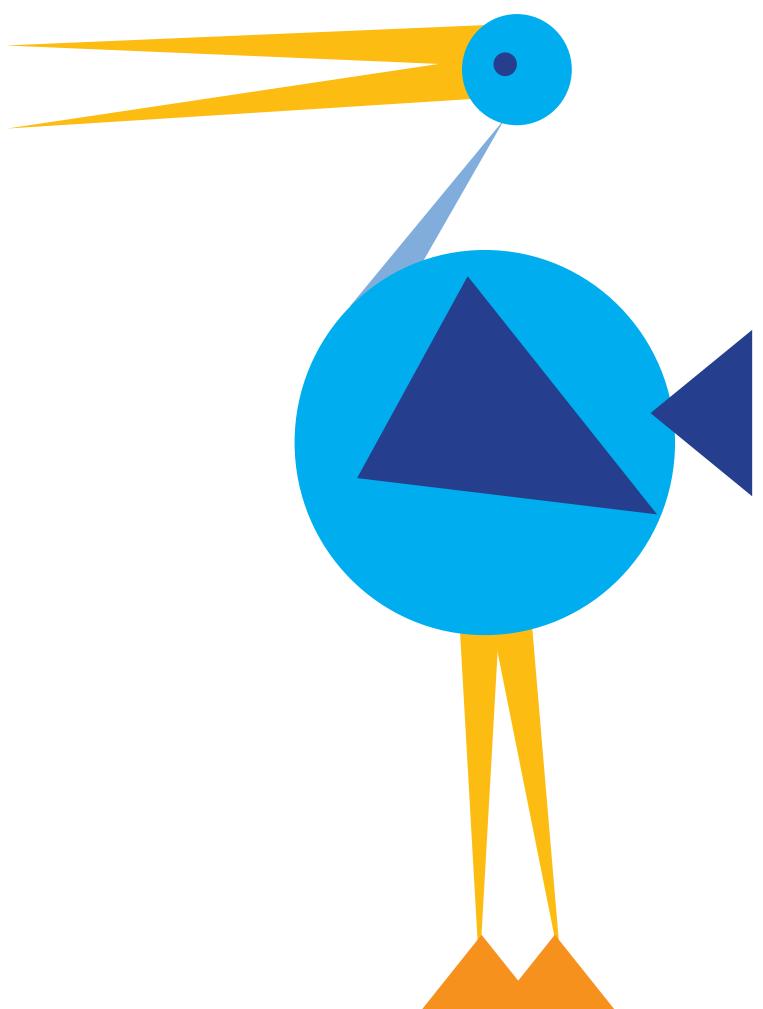
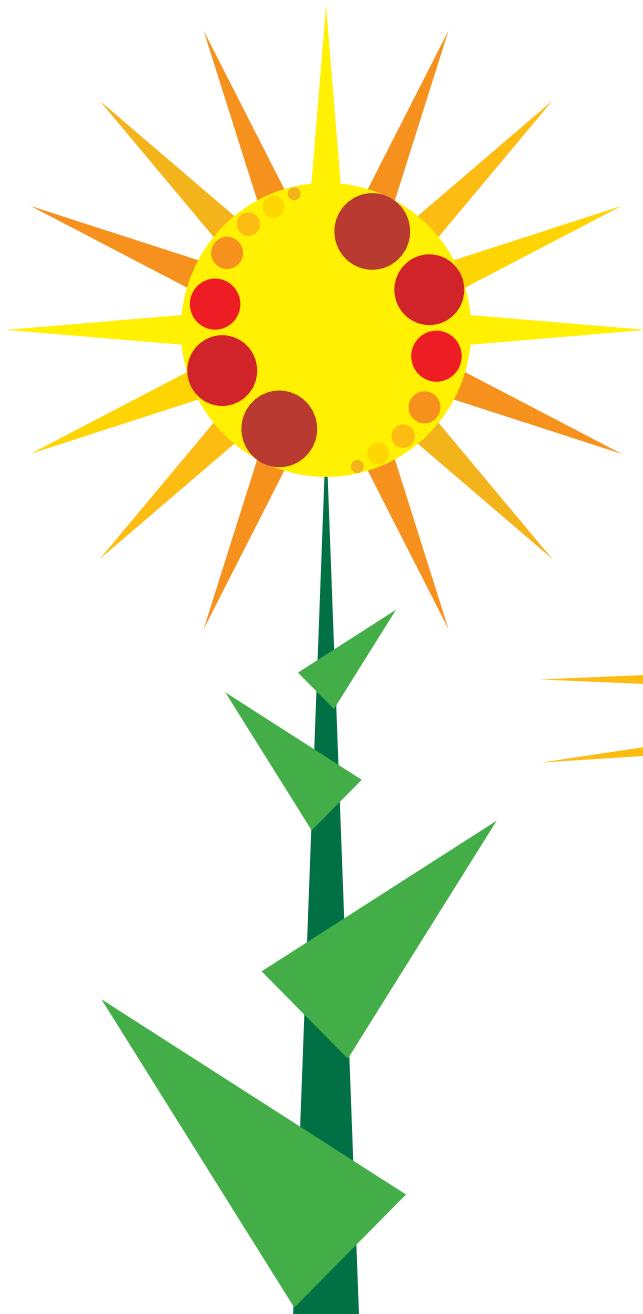
- صورت این خرس از ترکیب دو سطح مثلث و دایره ساخته شده است. آیا شما می‌توانید نمونه‌های دیگری بکشید؟

گام به گام انجام دهید:

۱- حالا دو کاغذ A_4 بردارید.

۲- در آن ها کادری به ابعاد 17×12 سانتی متر رسم کنید.

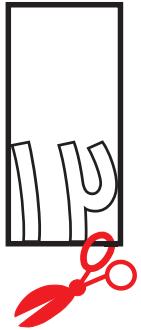
۳- با مثلث و دایره، درون کادرها شکل های ساده بکشید و رنگ کنید.

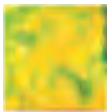
به نمونه‌های زیر توجه کنید.

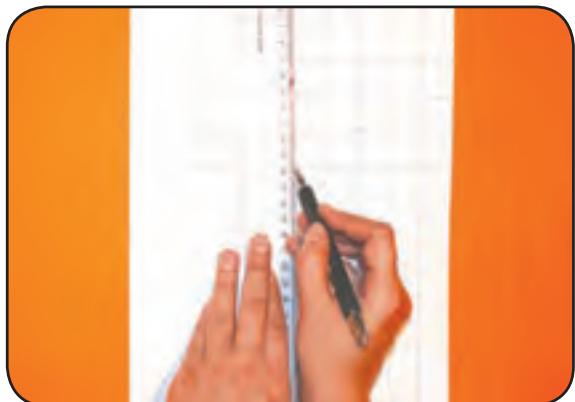
مشبّک کردن کاغذها، برش و چسباندن

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مقوّای ساده (فابریانو یا اشتباخ) به رنگ سفید
- خطکش
- مداد
- قیچی
- چسب
- مقوّاهای آماده شده در درس نهم

گام به گام انجام دهید :

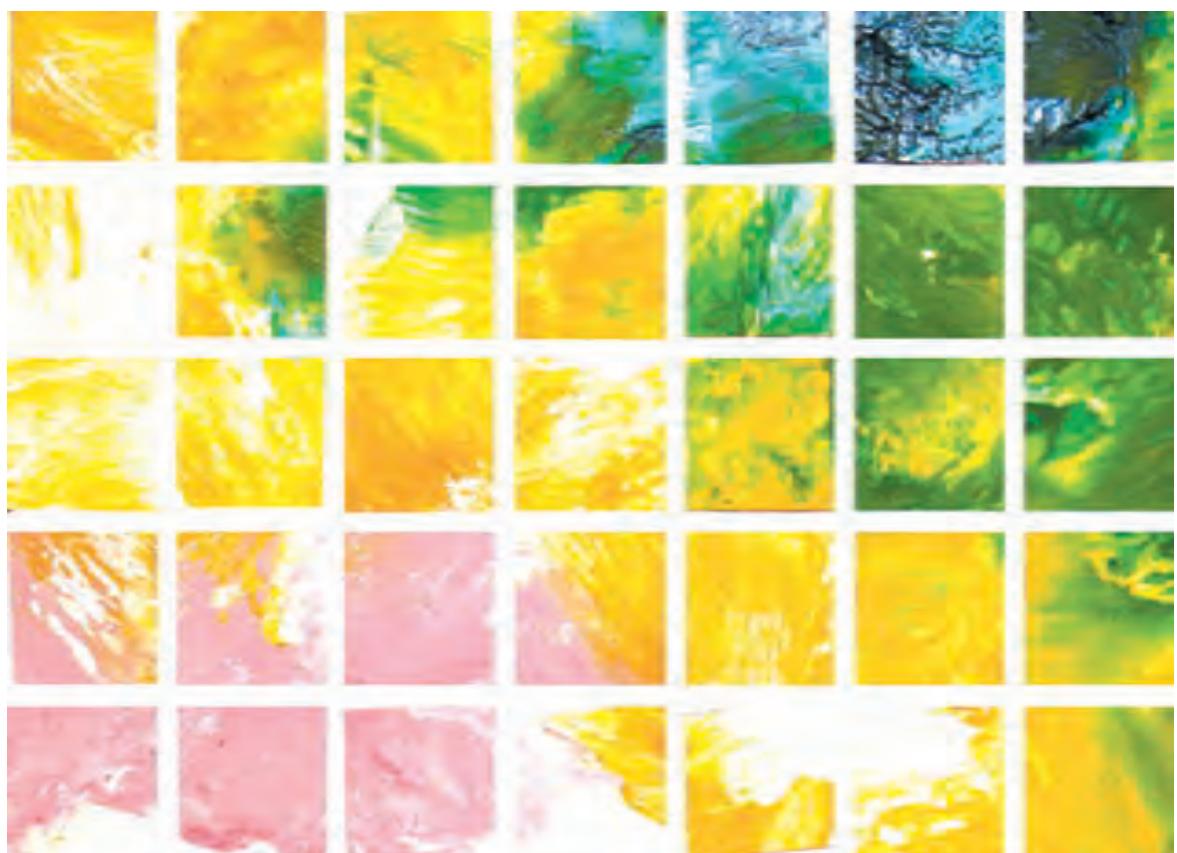
۱- به کمک مربی خود، پشت مقوّای رنگشده را با خطکش و مداد، شطرنجی کنید (مربع های 2×2 سانتی متر).
۲- همهی خطوط کشیده شده را به دقت، با قیچی ببرید. حالا تعداد زیادی مربع های ببریده شده دارید.

۴- مربع های رنگی خود را به ترتیب از بالای کادر شروع به چسباندن کنید. بین مربع ها به اندازه هی ضخامت یک خلال دندان فاصله بگذارید. (مطابق تصویر این کار را ردیف به ردیف تا آخر ادامه دهید).

۳- مقوای خود را روی میز قرار دهید و با خط کش، داخل آن یک کادر 15×20 سانتی متری بکشید.

حالا تصویری دارید که مانند فصل بهار است . با این روش می توانید تابلوهای سه فصل دیگر را نیز درست کنید.

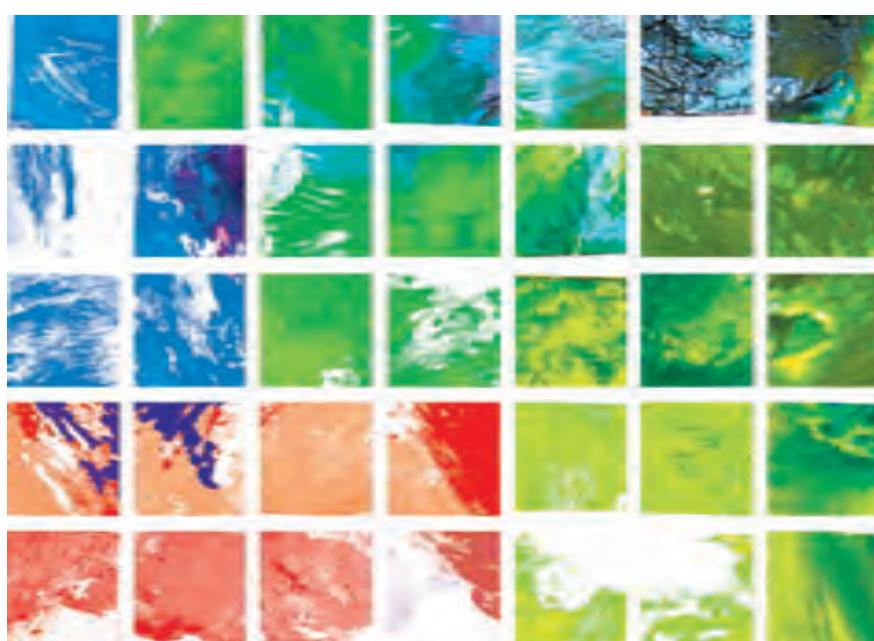

رنگ‌های پیشنهادی برای تهیّهٔ تابلوی موزائیک فصل‌ها

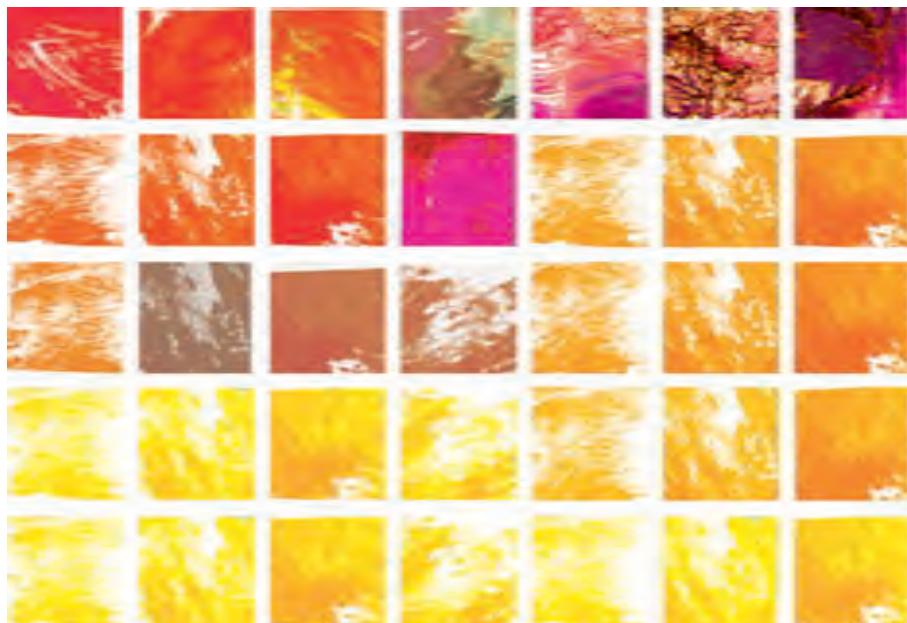
بهار ← سبز روشن – کمی زرد – کمی سبز تیره – سفید – کمی صورتی
تابستان ← سبز تیره – کمی سبز روشن – کمی آبی – قرمز
پائیز ← زرد – نارنجی – قهوه‌ای – کمی قرمز
زمستان ← آبی – سفید – قهوه‌ای

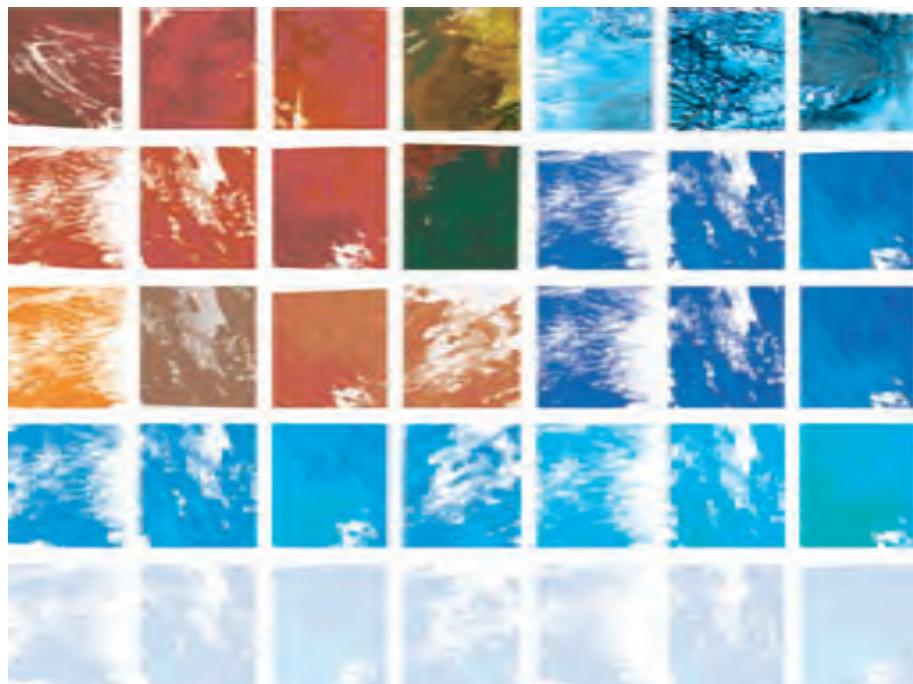
بهار ←

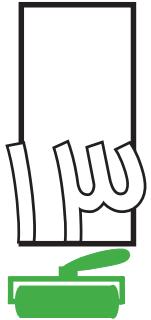
تابستان ←

پائیز ←

زمستان ←

چاپ روی پارچه ابروباد

وسایل و مواد مورد نیاز :

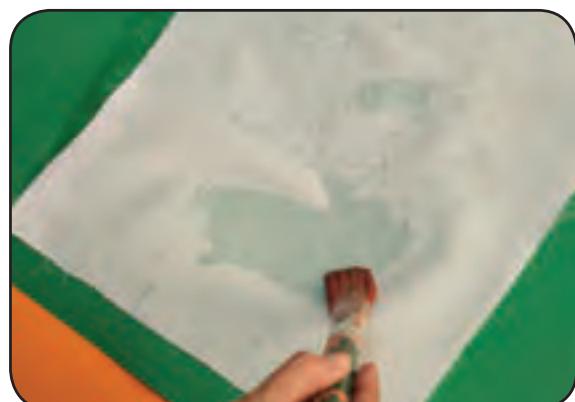
- رنگ‌های اکرولیک
- پارچه ساده^{*} ۴۰ × ۴۰ (بهتر است پارچه کاملاً از جنس نخ باشد)
- پالت تخم مرغی
- قلم موی آبرنگ (بزرگ و سرتخت)
- نمک درشت
- روزنامه

گام به گام انجام دهید :

۱- روی میز را با روزنامه پوشانید.
پارچه‌ی مورد نظر را روی میز پهن کنید.

۲- رنگ اکرولیک دلخواه خود را به میزان کافی در پالت بگذارید و آن را با چند قطره آب رقیق کنید.

۳- سپس با استفاده از قلم مو، تمام سطح پارچه را با رنگ اکرولیک پوشانید (سعی کنید این مرحله را با سرعت انجام دهید).

۴- حالا سطح پارچه را به طور یکنواخت، کمی با آب مرطوب کنید.

* پارچه‌های پیشنهادی: تترون، فلامنت، ساتن.

۶- پارچه را بلند کنید و نمک های سطح آن را تکان دهید؛ بدین ترتیب پارچه‌ی رنگ‌آمیزی شده‌ای دارید که جذب رنگ در نمک‌ها، نقش‌های زیبایی روی آن به وجود آورده است.

۵- حالا نمک درشت را به صورت نامنظم بر سطح پارچه بپاشید و صبر کنید تا دانه‌های نمک‌ها رنگ‌های اضافی را به خود جذب کند و رنگ سطح پارچه تقریباً خشک شود.

۷- این روش برای تهیّهٔ رومیزی‌های کوچک، کوسن و سرویس‌های آشپزخانه مناسب است.
شما از این روش برای تهیّهٔ چه وسایلی استفاده می‌کنید؟

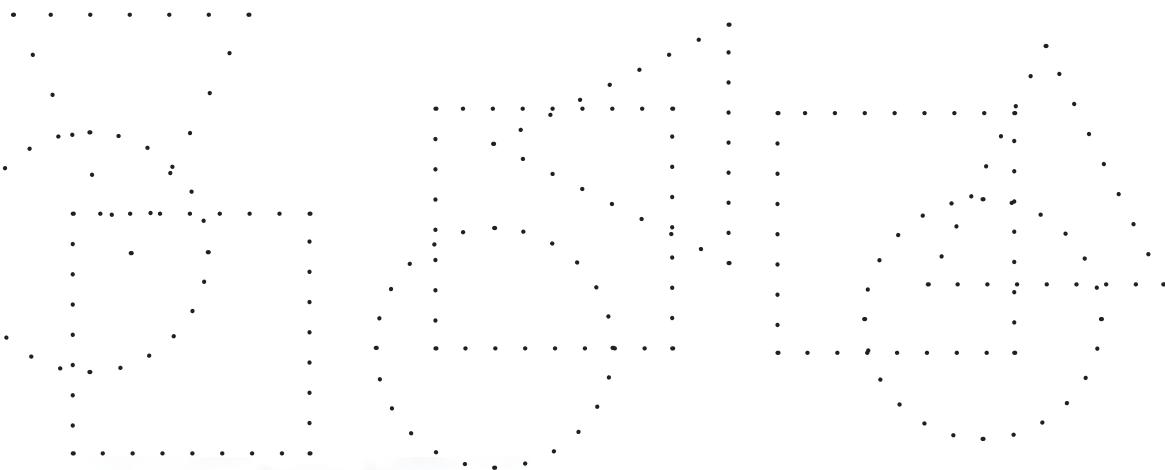

ترکیب سه سطح (مربع - مثلث - دایره)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مدادهای رنگی یا رنگهای گواش
- قلم موی نرم
- خط کش
- پاک کن
- مداد نرم - کاغذ سفید A_4

نقشه های زیر را با مداد نرم به هم وصل کنید.

- این شکل از ترکیب سه سطح مثلث، دایره و مربع به وجود آمده است. آیا شما می توانید نمونه های دیگری بکشید؟

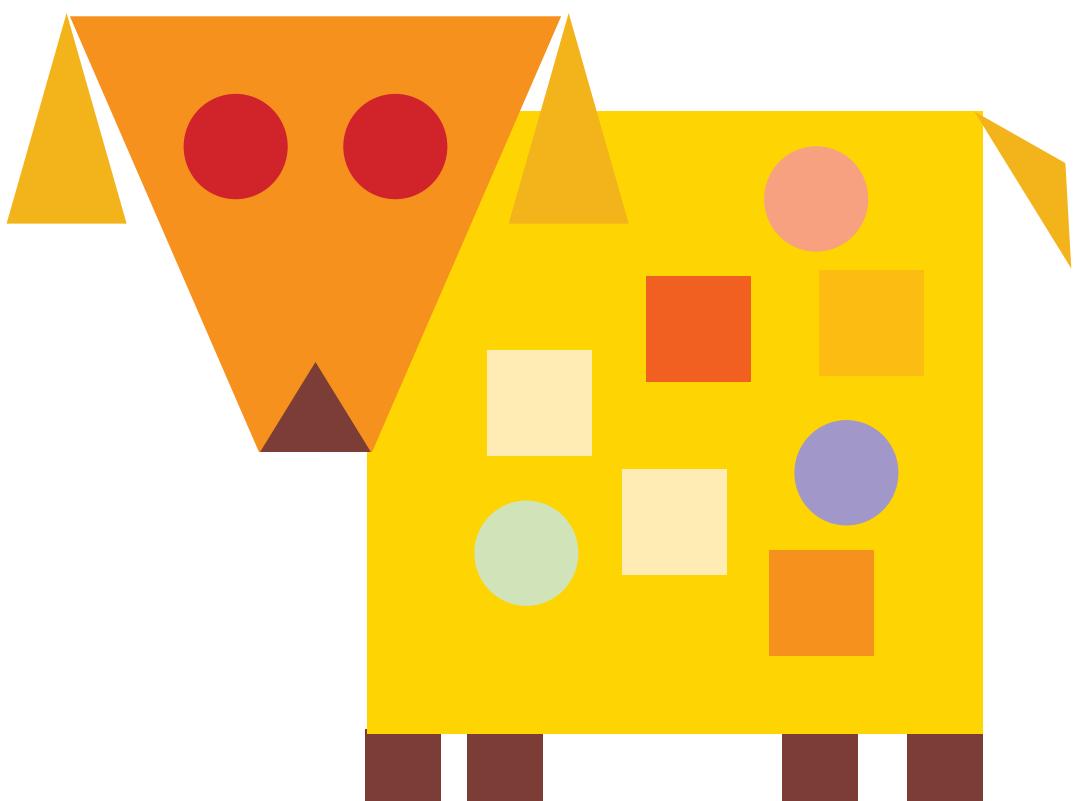
گام به گام انجام دهید:

۱- حالا دو کاغذ A_4 بردارید.

۲- در آنها کادری با ابعاد 17×12 سانتی

متر رسم کنید.

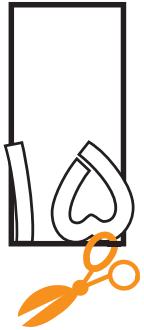
۳- بامثلث، دایره و مربع شکل های ساده
بکشید و رنگ کنید.

به نمونه های زیر توجه کنید.

تهیّهٔ ورق تزئینی از چسب چوب

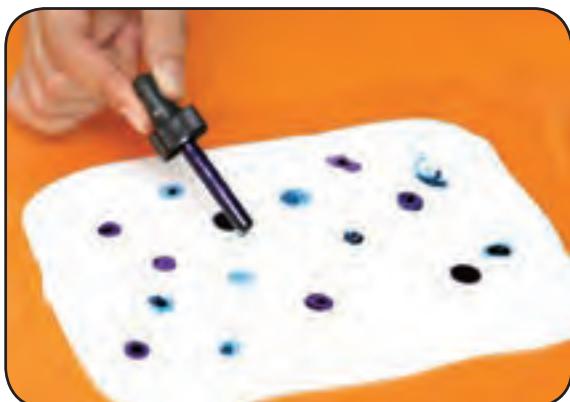
وسایل و مواد مورد نیاز :

- ورق طلق در اندازه‌ی A₄ و یا بزرگ‌تر
- جوهرهای رنگی یا گواش رنگی
- پودر اکلیل
- مداد
- چسب چوب (با غلظت کافی)

گام به گام انجام دهید :

۱- ورق طلق را روی میز کاملاً صافی قرار دهید؛ به طوری که به هیچ طرف شیب نداشته باشد.

۲- جوهرهای رنگی را قطره قطره در همه جای چسب بچکانید (و یا گواش‌های رقیق شده را روی سطح چسب چوب بریزید).

۳- چسب چوب را با استفاده از قاشق روی سطح طلق بریزید. این کار را ادامه دهید تا چسب پهن شود و با حاشیه‌ی طلق حدود ۳ سانتی متر فاصله داشته باشد.

۶- حالا می‌توانید پودر اکلیل را بر روی بعضی قسمت‌ها بپاشید.

۷- ۳ تا ۴ روز، کار خود را روی میز مسطحی نگهداری کنید تا کاملاً خشک شود.

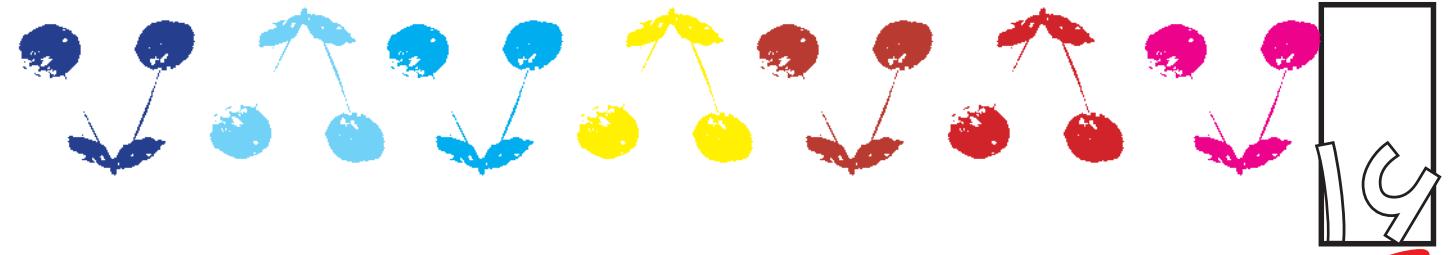
۴- با استفاده از نوک مداد، بسیار آهسته و با حرکات دورانی، چسب را هم بزنید؛ بدین ترتیب رنگ‌های الابه لای چسب چوب حرکت می‌کند و طرح‌های زیبایی می‌سازد.

۵- این کار را تا زمانی انجام دهید که از شکل به دست آمده احساس رضایت کنید.

۸- پس از اطمینان از خشک شدن چسب چوب، می‌توانید آن را به آرامی از طلق جدا کنید.

از ورق تزئینی به دست آمده می‌توان در ساخت انواع کارت تبریک، تابلو، تزئین گل‌دان و ظروف استفاده کرد.

چاپ روی پارچه رومیزی آشپزخانه

وسایل و مواد مورد نیاز :

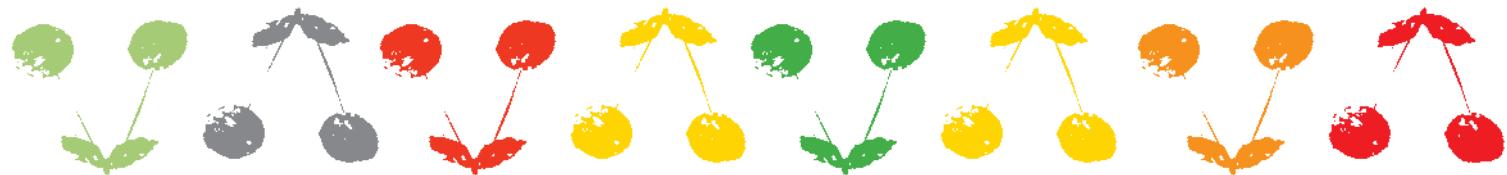

- رنگ‌های اکرولیک
- پارچه‌ی ساده‌ی مناسب برای میز آشپزخانه (به شکل مربع ، مستطیل یا دایره)
- قلم موی آبرنگ
- ۲ عدد پاک کن
- پالت تخم مرغی
- چسب مایع
- سمباده
- روزنامه

گام به گام انجام دهید :

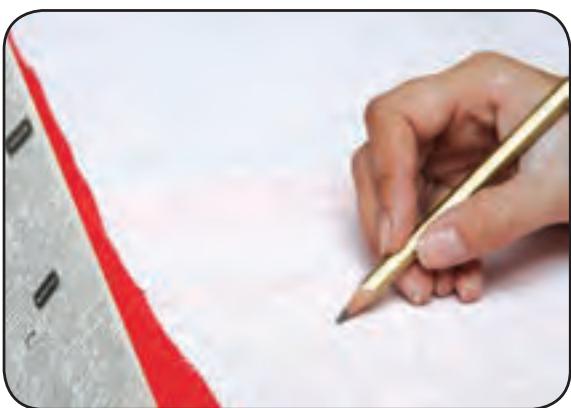
۱ - روی پاک کن یک دایره به اندازه دلخواه تیز، کامل‌اً جدا کنید.
۲ - دایره را با استفاده از چاقو یا قیچی نوک بکشید.

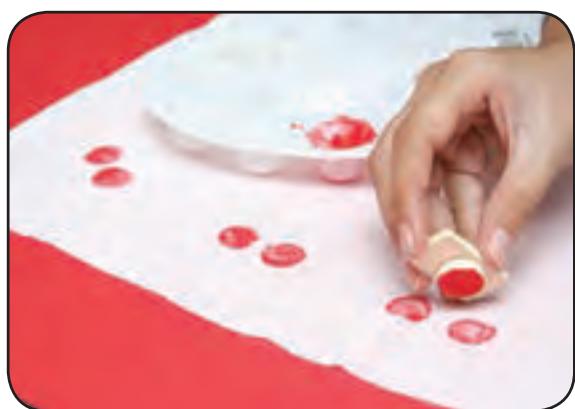
۴- دایره‌هی آماده شده را با استفاده از چسب مایع، به یک پاک کن دیگر بچسبانید تا پایه‌ی مهر شما را تشکیل دهد.

۵- سطح میز را با روزنامه پوشانید و رومیزی را روی روزنامه قرار دهید.

۳- اطراف آن را سمباده بزنید تا کاملاً گرد و صاف شود.

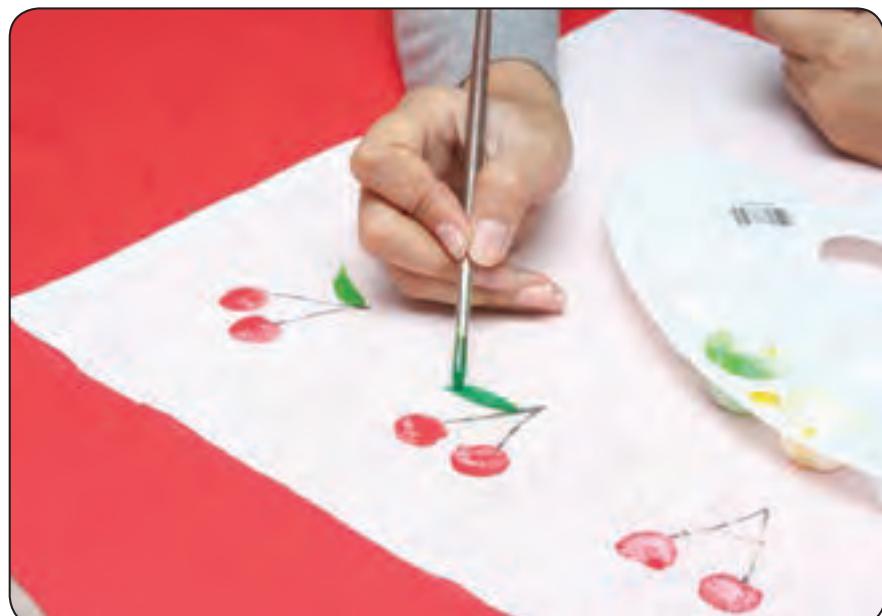
۸- مهر ساخته شده‌ی خود را به رنگ آغشته کنید. سپس مطابق تصویر در فاصله‌های تعیین شده، نقش گیلاس را چاپ بزنید.
تذکر: دقّت کنید که در هنگام کار، پارچه را جا به جا نکنید تا رنگ‌های اضافی زیر پارچه به قسمت‌های دیگر سرايت نکند.

۶- با استفاده از مداد، روی قسمت‌هایی از رومیزی که می‌خواهید نقش بزنید، با فاصله‌های معین علامت بگذارید.

۷- رنگ قرمز درون پالت را با کمی آب رقیق کنید.

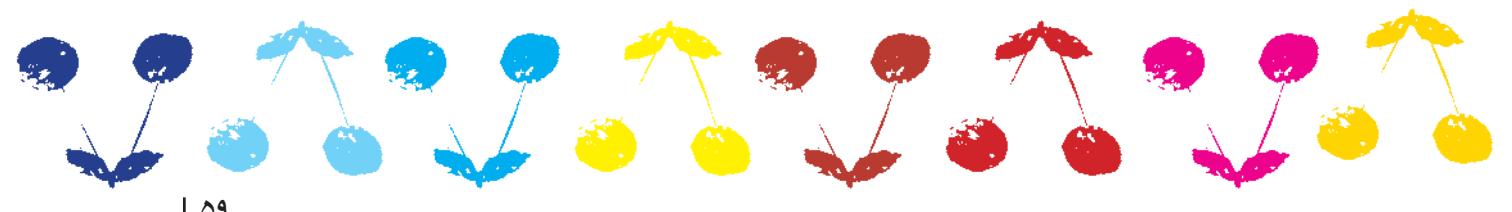

- ۹- رنگ سبز را در پالت بگذارید و آن را با آب به حد لازم رقیق کنید.
- ۱۰- با استفاده از قلم موی آب رنگ برای گیلاس های خود شاخه و برگ بکشید.
- ۱۱- صبر کنید تا رومیزی شما کاملاً خشک شود.

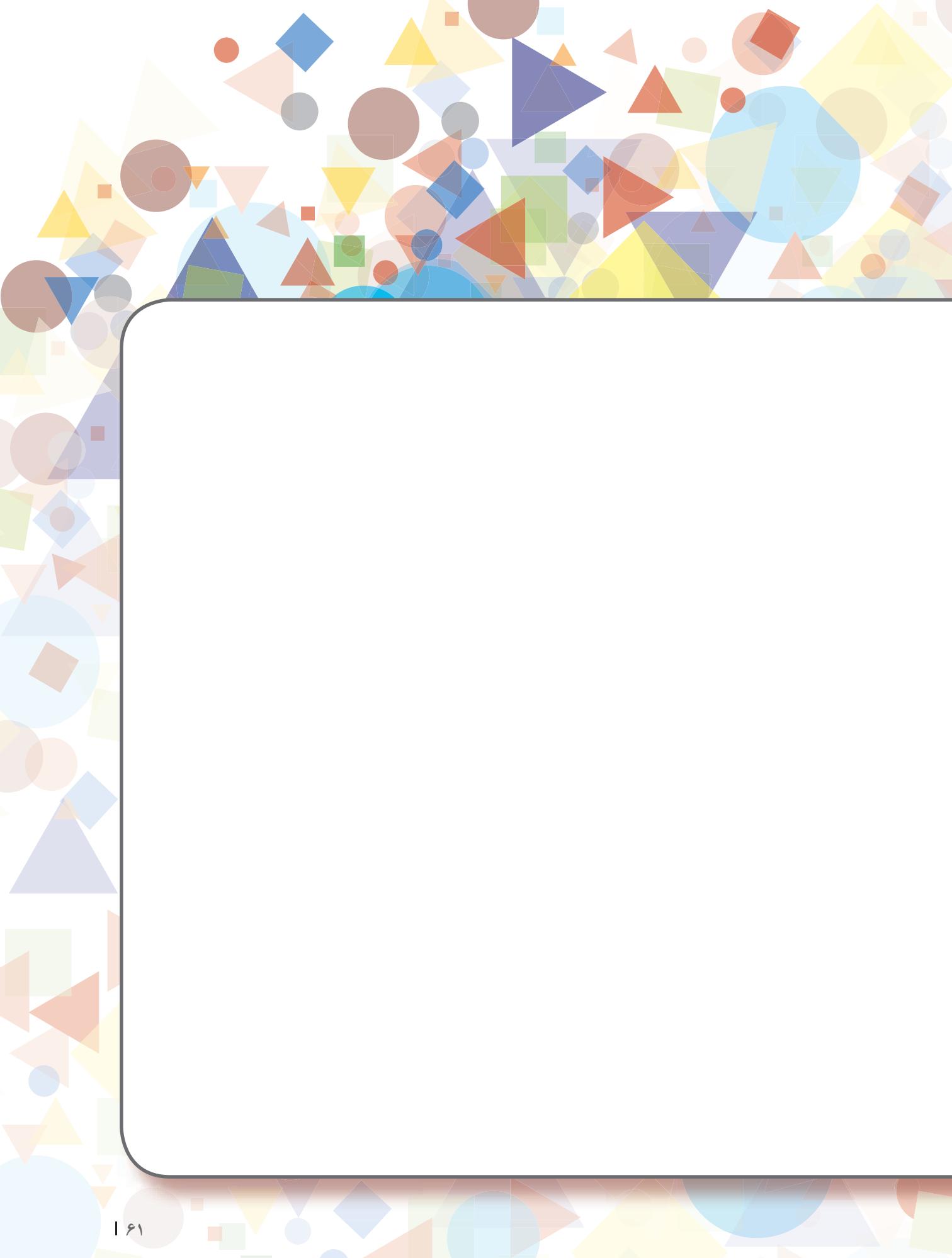
- ۱۲- در پایان، کار خود را با استفاده از اتو حرارت دهید تا رنگ چاپ ها ثابت شود.

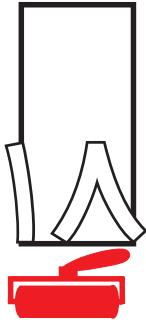

نقاشی با سه سطح (مربع - مثلث - دایره)

با سه سطح « مثلث، دایره ، مربع » یک نقاشی دلخواه بکشید که با سه رنگ اصلی « قرمز ، زرد ، آبی » رنگ آمیزی شده باشد.

ساخت تابلو با روش خراش (۱)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- ورق آلمینیوم (فویل) از نوع ضخیم
- گواش مشکی
- طرح منظره‌ی مورد نظر
- کاربن سفید و یا زرد
- مداد
- قلم موی آبرنگ
- شیء نوک تیز (مداد اتود بدون مغز)

گام به گام انجام دهید :

۱- صفحه‌ی آلمینیوم خود را در اندازه‌ی دلخواه روی میز قراردهید.

۲- گواش مشکی را با چند قطره آب، کمی رفیق کنید.

۳- با استفاده از قلم مو، سطح آلمینیوم را کاملاً با رنگ مشکی پوشانید و صبر کنید تا خشک شود.

۴- اگر فضایی بدون رنگ باقی مانده است، دوباره رنگ بزنید و صبر کنید تا کاملاً خشک شود.

۶- حالا می‌توانید با شیء نوک تیز خود به آرامی و با دقّت، خطوط طرح را خراش بدهید. با این روش، رنگ‌های گواش از روی کار برداشته می‌شود و رنگ نقره‌ای آلومینیوم مشخص می‌شود.

۵- طرح موردنظر خود را با استفاده از کاربن سفید به دقّت بر روی آلومینیوم رنگ زده منتقل کنید.

برای اجرای این تابلو از طرح‌ها و نقش‌هایی استفاده کنید که خطوط فراوان و سایه و روش‌های زیادی داشته باشند تا کار شما هرچه زیباتر به نظر برسد.

اجرای بدون کلام (۳)

**گام به گام انجام دهید :
تمرین اوّل**

- به دو گروه تقسیم شوید.
- هر گروه برای خود یک سرگروه انتخاب کند.
- گروه اوّل به همراه سرگروه در انتهای کلاس بایستد.
- سرگروه در نقش یک پیرمرد یا پیرزن و با رعایت حالت راه رفتن و چهره‌ی او، از انتهای کلاس به ابتدای آن بیاید.
- نفر دوم گروه به دنبال سرگروه حرکت کند و همه‌ی حرکات او را با سرعت کند انجام دهد.
- نفر سوم به دنبال نفر دوم حرکت کند و همه‌ی آن حرکات او را با سرعت تند انجام دهد.
- به ترتیب بالا، همه‌ی اعضای گروه، آن حرکات را با سرعت کند و تند انجام دهند

*****

- گروه دوم به همراه سرگروه در ابتدای کلاس بایستد.
- سرگروه در نقش یک دختر یا پسر بچه‌ی بازیگوش و با رعایت حالت راه رفتن و چهره‌ی او، از ابتدای کلاس به انتهای آن بیاید.
- نفر دوم گروه به دنبال سرگروه حرکت کند و همه‌ی حرکات او را با سرعت کند انجام دهد.
- نفر سوم به دنبال نفر دوم حرکت کند و همه‌ی آن حرکات او را با سرعت تند انجام دهد
- به ترتیب بالا، همه‌ی اعضای گروه، آن حرکات را با سرعت کند و تند انجام دهند.

تمرین دوم

- سرگروه اول در نقش پیرمرد یا پیرزن و سرگروه دوم در نقش دختر یا پسر بچه‌ی بازیگوش، از دو طرف کلاس حرکت کنند و وقتی به هم رسیدند، شروع به نمایش بازی کنند.

- نفر دوم گروه اول با حرکات کند در نقش پیرمرد یا پیرزن و نفر دوم گروه دوم با حرکات تند در نقش دختر یا پسر بچه، از دو طرف کلاس حرکت کنند و وقتی به هم رسیدند، شروع به نمایش بازی کنند.

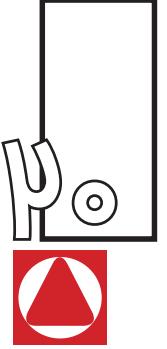
- نفر سوم گروه اول با حرکات تند در نقش پیرمرد یا پیرزن و نفر سوم گروه دوم با حرکات کند در نقش دختر یا پسر بچه، از دو طرف کلاس حرکت کنند و وقتی به هم رسیدند، شروع به نمایش بازی کنند.

این تمرین را با سرعت‌های تند و کند و با انتخاب نقش‌های متفاوت، بارها انجام دهید.

~~~~~

* نمایش بازی‌ها در تمرین دوم، به صورت دلخواه و در زمان کوتاه اجرا شود.

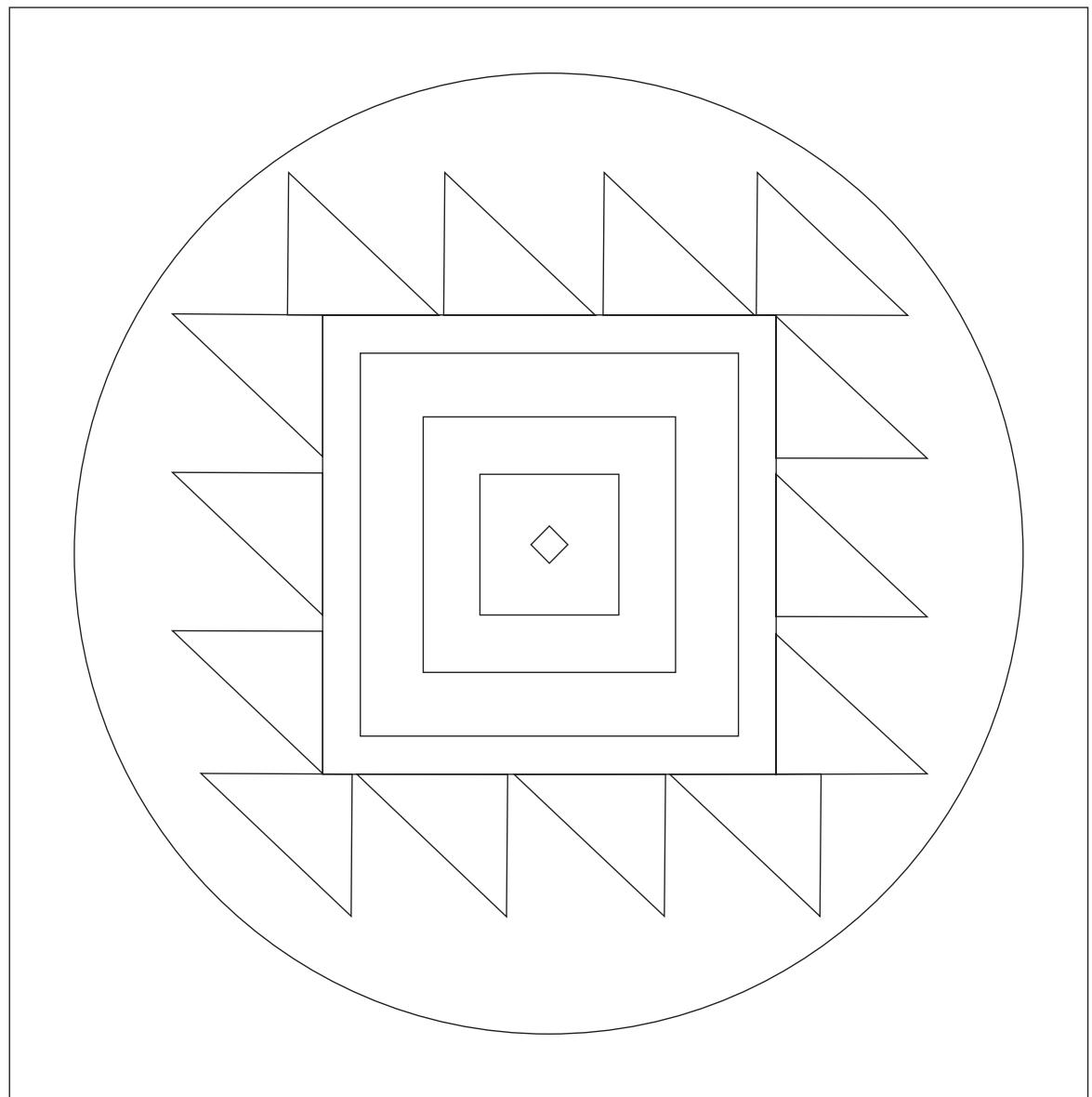

آشنایی با یک نقش سُنتی اسلامی - ایرانی

- در شکل زیر به سطح‌های مرربع ، مثلث و دایره خوب نگاه کنید.
- حالا شکل زیر را کامل کنید و طبق نمونه رنگ بزنید.

به تصویر زیر نگاه کنید و مانند نمونه رنگ کنید.

چسباندن ورق دور گلدان و تزئین آن

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مداد
- لیوان یا گلدان استوانه‌ای شکل
- تعدادی مُهره پلاستیکی و یا چوبی
- کاموا با رنگ مناسب
- ورق تزئینی تهیّه شده در درس پانزدهم

گام به گام انجام دهید :

- ۱- ورق تزئینی تهیّه شده را روی میز قرار دهید.

۲- چسب چوب جدا شده از طلق به راحتی شکل‌پذیراست. آن را دور لیوان یا گلدان خود بپیچید و لبه‌هایش را روی هم بیاورید. با کمی مرطوب کردن، لبه‌ها به راحتی به هم می‌چسبند.

۳- می‌توانید اطراف آن را با قیچی صاف کنید و یا از همان شکل نامنظم چسب چوب استفاده کنید.

- ۵- لبه‌ی گلدان خود را با استفاده از یک شش‌نوار تیز، در ۵ یا ۶ نقطه، با فوائل ایجاد شده عبور دهید.
- ۶- از انتهای دو سر کاموا چند مهره عبور دهید و به شکل پاپیون گره بزنید.

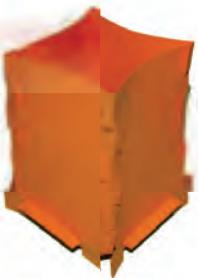
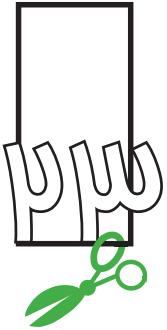

اجرای بدون کلام (۴)

- با توجه به درس نوزدهم، هر نقشی را که دوست دارید انتخاب کنید.
- مشخصات نقش مورد علاقه‌ی خود، (سن، جنس، احساس و ...). را برای اعضای گروه تعریف کنید.
- با کمک مرتبی برای نقش مشخص شده یک قصه انتخاب کنید.
- قصه‌ی انتخاب شده را نمایش دهید.

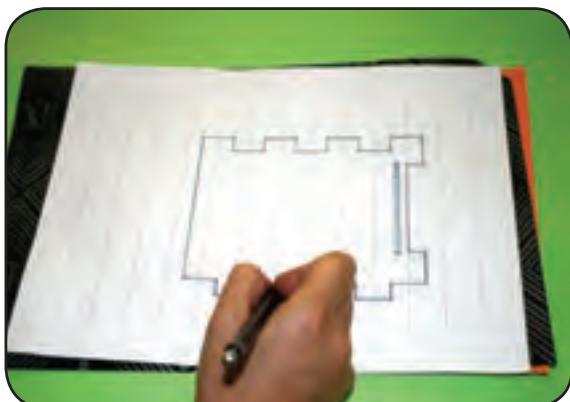
ساخت جامدادی

وسایل و مواد مورد نیاز :

- مقوای ضخیم (مانند مقوای جعبه‌ی کفش، جعبه‌ی شیرینی و...)
- چسب مایع
- خط‌کش
- کاتر (یا قیچی)
- مداد
- کاربین
- الگوی آماده‌ی شماره‌ی ۱ و ۲

گام به گام انجام دهید :

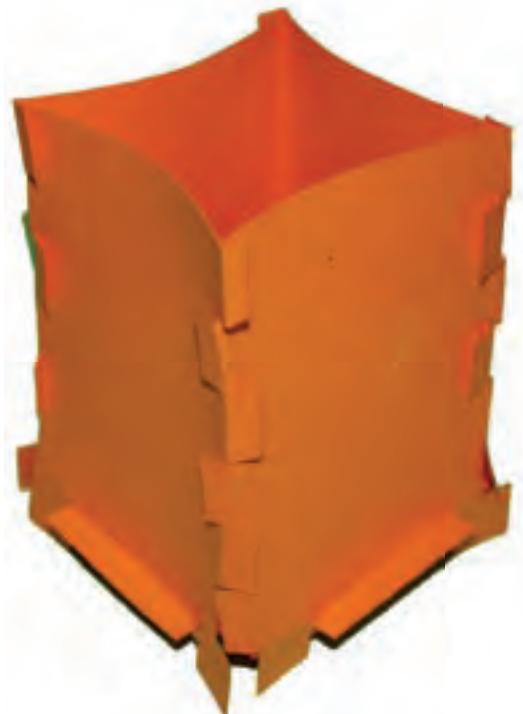
۱- طرح شماره‌ی ۱ و شماره‌ی ۲ را با استفاده از کاربین بر روی مقوای منتقل کنید (طرح شماره‌ی ۱ را چهار بار و طرح شماره‌ی ۲ را یک بار).

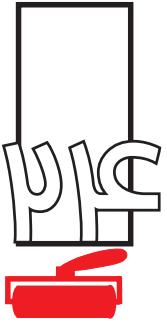
۲- طرح را بدقت از روی مقوای برید.
تذکر: طرح شماره‌ی ۱ چهار طرف دیواره‌ی جامدادی را می‌سازد و طرح شماره‌ی ۲ کف جامدادی است.

۳- حال با توجه به شکل، قطعات را به یکدیگر متصل کنید و محل اتصال را با چسب مایع محکم کنید.

جا مدادی مقوّایی را می توانید به
دلخواه تزئین کنید.

ساخت تابلو با روش خراش دادن (۲)

وسایل و مواد مورد نیاز :

- ورق مس یا آلومینیوم
- گواش نقره‌ای و طلایی
- گواش مشکی
- کاربن سفید و یا زرد
- مداد
- قلم موی آب رنگ
- شیء نوک تیز

گام به گام انجام دهید :

- ۱- ورق مس* را روی میز قرار دهید.
- ۲- با استفاده از قلم مو، سطح کار را به طور نامنظم و به دلخواه با رنگ‌های نقره‌ای و طلایی پیوشنید.

- ۳- بعضی از قسمت‌های مس را رنگ نخوردده باقی بگذارید، به این ترتیب صفحه‌ای با رنگ‌های مسی، نقره‌ای و طلایی خواهد داشت. صبر کنید تا رنگ‌ها کاملاً خشک شوند.
- ۴- با استفاده از قلم مو تمام سطح صفحه‌ی خود را با رنگ گواش مشکی پیوشنید. دقّت کنید که رنگ مشکی همه‌ی قسمت‌ها را پیوشناد.

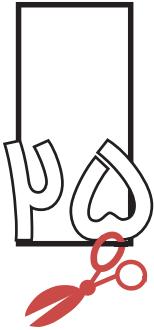
* ورق مس به ضخامت مشابه آلومینیوم فویل در فروشگاه‌های لوازم قنادی یا رنگ و ابزار فروشی فروخته می‌شود.

۵- پس از آن که رنگ مشکی کاملاً خشک شد، طرح خود را با استفاده از کاربن سفید بر روی صفحه منتقل کنید.
تذکر : برای این کارمی توانید از طرح های خراش داده شده نمایان شود.
ارائه شده و یا هر طرح دلخواه دیگری استفاده کنید.

این تابلو حتی بدون قاب هم می تواند زینت بخش منزل شما باشد.

حجم سازی با روش فتیله‌ای

ساخت گلدان

وسایل و مواد مورد نیاز :

- گل مجسمه سازی
- ظرف آب
- چوب بستنی
- سینی صاف
- لیوان

گام به گام انجام دهید :

- ۱- سینی صافی را روی میز قرار دهید.
- ۲- تکه‌ای از گل مجسمه سازی را بردارید و با دست، خوب ورز دهید.

- ۳- گلوه‌ای از گل ورز داده شده را بردارید و برای ساخت قاعده‌ی کف گلدان، آن را بر روی سینی، به ضخامت ۱ سانتی متر باز کنید و با دهانه‌ی لیوان قالب بزنید.
- ۴- مقداری دیگر از گل را بردارید و روی صفحه‌ی چوبی و یا میز قرار دهید. با کف دست‌ها آن را به طرف جلو و عقب بغلتاپید تا به صورت فتیله‌ای با قطر یکواخت درآید.

- ۳- گلوه‌ای از گل ورز داده شده را بردارید و برای ساخت قاعده‌ی کف گلدان، آن را بر روی سینی، به ضخامت ۱ سانتی متر باز کنید و با دهانه‌ی لیوان قالب بزنید.

۶- پس از پایان کار می‌توانید دیواره‌ی داخلی و خارجی را با دست یا ابزاری مثل چوب بستنی و کمی آب، صاف و یکنواخت کنید.

۷- اگر کار در یک جلسه تمام نشد، می‌توانید روی آن را با پلاستیک بپوشانید تا خشک نشود و پس از کامل شدن گلدان، بگذارید تا کاملاً خشک شود.

۵- سپس فتیله را روی محیط دایره‌ی قرار دهید و با فشار دست یا ابزار دیگر، آن را به قاعده‌ی ظرف خود بچسبانید. با تکرار این کار و قراردادن فتیله‌های دیگر بر روی هم می‌توانید دیواره‌ی گلدان خود را بسازید. پس از قراردادن هر فتیله، فرصت دهید تا گل آن مقداری از رطوبت خود را از دست بدهد؛ تا حدی که بتواند وزن فتیله‌ی بعدی را تحمل کند.

دانش آموز عزیز :

اگر گل مجسمه سازی آماده نداشتید، می توانید با شیوه‌ی زیر، خودتان گل را بسازید.

خاک را کوبیده شده را از الک ریز رد می کنیم تا پودری ریز و بدون ناخالصی به دست آید. سپس آن را به ارتفاع ۵ سانتی‌متر در ظرفی پلاستیکی با دهانه‌ی گشاد می‌ریزیم و آن قدر آب اضافه می‌کنیم تا کاملاً خیس شود. مجدداً لایه‌ای خاک اضافه می‌کنیم.

روی آن را با پلاستیک می‌پوشانیم و چند روز رها می‌کنیم تا رطوبت به طور یکنواخت به همه‌ی قسمت‌ها برسد. حالا گلی داریم که شُل و چسبنده است و برای کار مناسب نیست.

برای تنظیم رطوبت گل خود، به نحوی که به دست نجسبد و فرم بگیرد، باید آن را روی صفحه‌ی گچی یا چوبی بریزیم و صبر کنیم تا رطوبت اضافی آن گرفته شود؛ به طوری که بتوانیم آن را از صفحه گچی جدا کنیم. سپس شروع می‌کنیم به ورزدادن.

ورز دادن گل را آن قدر ادامه می‌دهیم تا رطوبت و بافت گل کاملاً یک دست و حباب‌های آن خارج شود. گل آماده را با نایلون می‌پوشانیم تا خشک نشود.

نقاشی آزاد

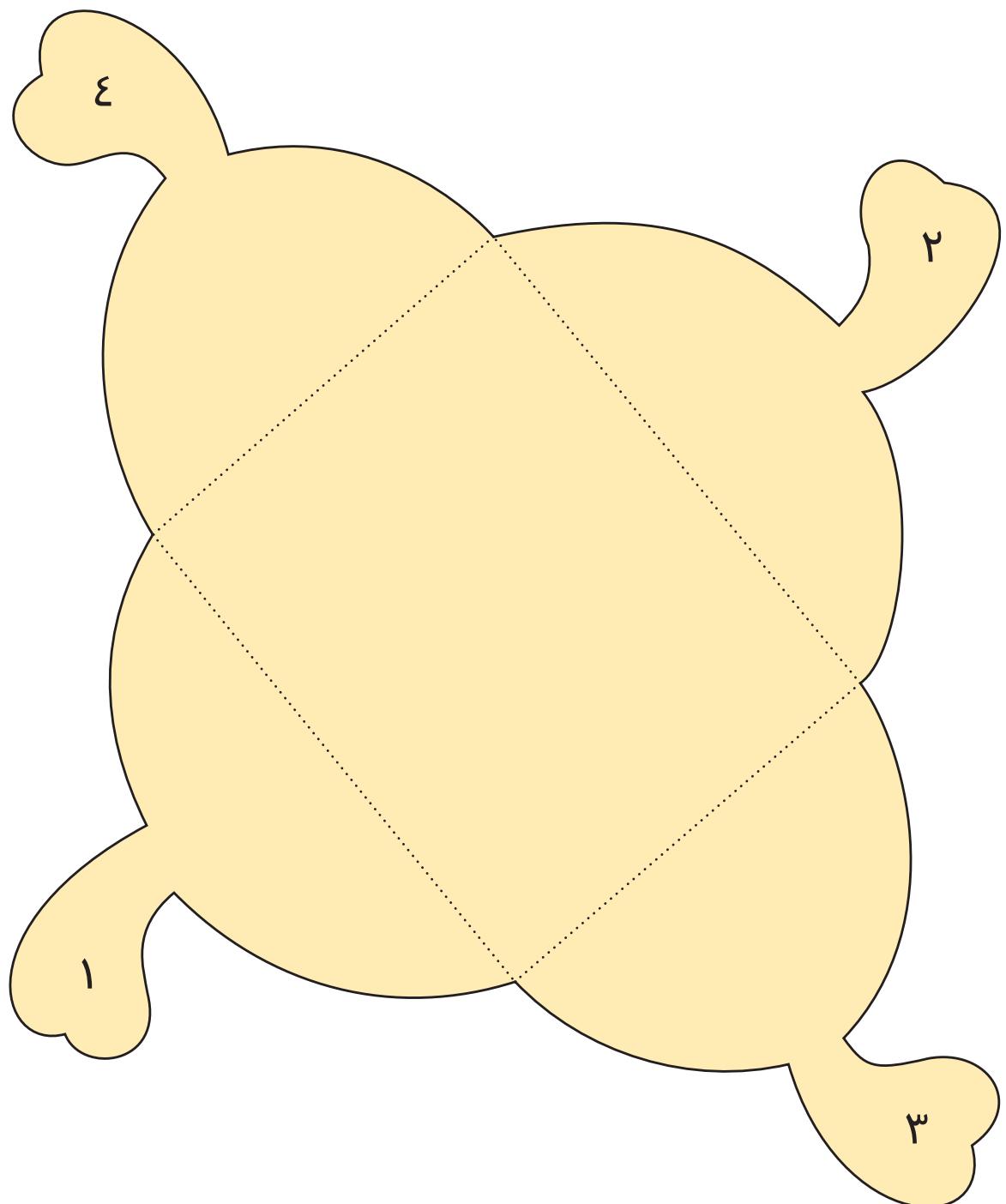
حالا با استفاده از ابزار دلخواه خود (مثل گواش یا مداد رنگی و...) موضوعی را که دوست دارید، نقاشی کنید.

النَّوْهَا

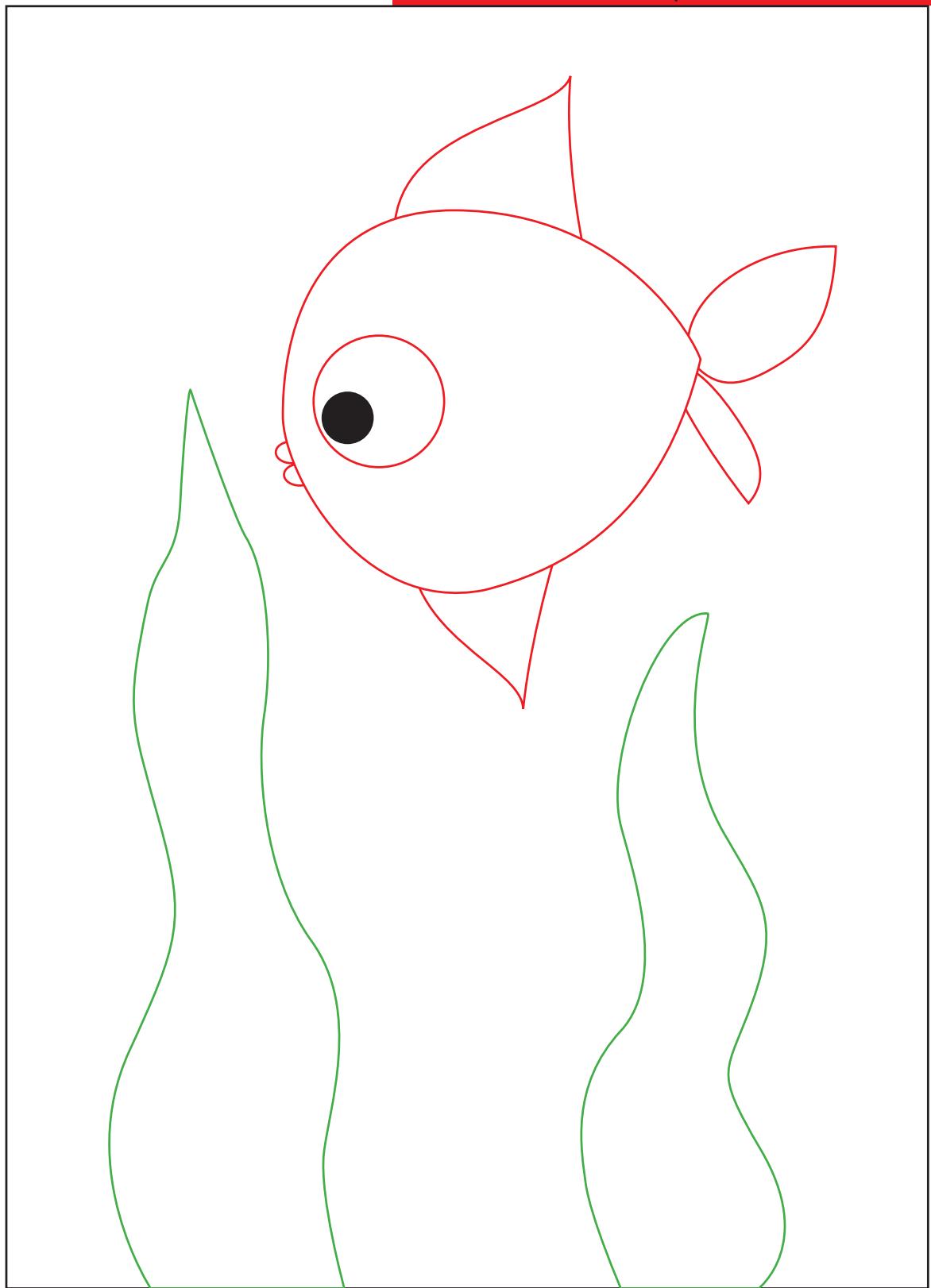

درس ۲

درس ۴

درس پنجم

